

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 35.

NORGES BERGVERKSDRIFT

1926.

(Statistique des mines et usines en Norvège en 1926.)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1927.

Pris: Kr. 1.00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)

Trykt 1925:

- Nr. 151. Folkemengdens bevegelse 1916–1920. II. Sammendrag. (*Mouvement de la population pendant les années 1916 à 1920. II. Résumé.*)
- 152. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1921. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 153. Landbruksareal og husdyrhold 1924. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1924. Recensement représentatif.*)
- 154. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XII. Byggeskikker på den norske landsbygd. (*Recensement du 1er décembre 1920. XII. Types des petits bâtiments à la campagne en Norvège.*)
- 155. Lønninger 1924. (*Gages et salaires.*)
- 156. Sinnssykeasylenes virksomhet 1922. (*Hospices d'aliénés.*)
- 157. Sjømannsforsikringen 1922. Fiskerforsikringen 1922. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 158. Folkemengdens bevegelse 1922. (*Mouvement de la population.*)
- 159. Norges jernbaner 1923/24. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 160. Kriminalstatistikk og Kriminell Rettspleie 1921 og 1922. (*Criminalité et Justice criminelle.*)
- 161. Folketellingen i Norge 1 desember 1920. XIII. Oversikt over livsstillingsstatistikken og tellingens utførelse. (*Recensement du 1er décembre 1920. XIII. Aperçu de la statistique des professions et l'organisation du recensement.*)
- 162. Sinnssykeasylenes virksomhet 1923. (*Hospices d'aliénés.*)
- 163. Norges kommunale finanser 1922/23. (*Finances des communes.*)
- 164. Norges industri 1923. (*Statistique industrielle.*)
- 165. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1924–25. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1924–1925.*)
- 166. Arbeidsforholdene ved hotell- og kafévirksomhet. (*Les conditions de travail dans les hôtels, restaurants et cafés.*)
- 167. Norges fiskerier 1922. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 168. Forsikringselskaper 1923. (*Sociétés d'assurances.*)
- 169. Fattigvesenet 1920 og 1921. (*Assistance publique.*)
- 170. Ulykkesforsikringen 1921 og 1922. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 171. Norges postvesen 1924. (*Statistique postale.*)
- 172. Skolevesenets tilstand 1922. (*Instruction publique.*)
- 173. Fengselsstyrelsens årbok 1923. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1923.*)
- 174. Norges telegrafvesen 1923–1924. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 175. Norges fiskerier 1923. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 176. Stortingsvalget 1924. (*Élections en 1924 pour le «Storting».*)
- 177. Megling og voldgift. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1924. (*Entremise publique et arbitrage. Conventions collectives et conflits du travail en 1924.*)
- 178. Norges bergverksdrift 1924. (*Mines et usines.*)
- 179. Sinnssykeasylenes virksomhet 1924. (*Hospices d'aliénés.*)
- 180. Sykeforsikringen 1924. (*Assurance-maladie.*)
- 181. Norges skibsfart 1924. (*Navigation.*)
- 182. Det civile veterinærvesen 1923. (*Service vétérinaire civil.*)
- 183. Landbruksareal og husdyrhold 1925. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1925. Recensement représentatif.*)
- 184. Norges sparebanker 1924. (*Caisses d'épargne.*)
- 185. Private aktiebanker 1924. (*Banques privées par actions.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 35.

NORGES BERGVERKSDRIFT

1926.

(Statistique des mines et usines en Norvège en 1926.)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1927.

For årene 1883—1889	se Norges Offisielle Statistikk, rekke	III.
—”—	1889—1903	—”— ” IV.
—”—	1904—1911	—”— ” V.
—”—	1912—1917	—”— ” VI.
—”—	1918—1924	—”— ” VII.
For året	1925	—”— ” VIII, nr. 3.

Innhold.

	Side
<i>Innledning</i>	1— 3
<i>Bilag. Grubedrift og metallproduksjon 1913—1926</i>	4— 7
<i>Tabeller 1926</i>	8—14
Tabell 1. Oversikt over grubedriften 1926	8
— 2. Gjennomsnittlig antall arbeidere og funksjonærer samt utbetalte lønninger ved grubedriften 1926	8
— 3. Brenselsforbruket ved grubedriften 1926	8
— 4. Fylkesvis oversikt over grubedriften 1926	9
— 5. Detaljerte oppgaver over grubedriften i året 1926	10
— 6. Oversikt over metallproduksjonen i 1926	12
— 7. Fylkesvis oversikt over metallproduksjonen 1926	12
— 8. Elektrisitetsforbruket ved metallproduksjonen i året 1926	12
— 9. Forbruk av råstoff og brensel ved metallproduksjonen	13
— 10. Antall arbeidere i året 1926 ved utgangen av hver måned	14
<i>Bergmestrenes beretninger om bergverksdriften i året 1926</i>	15—31
I Østlandske bergdistrikt.	15
- Vestlandske —	17
- Trondhjemske —	23
- Nordlandske —	27
- Finnmarks —	30
Navnefortegnelse til bergmestrenes beretninger.	31

Table des matières.

	Pages
<i>Introduction</i>	1— 3
<i>Appendice. L'industrie minière et la production des métaux 1913—1926</i>	4— 7
<i>Tableaux pour 1926</i>	8— 14
Tableau n° 1. Aperçu général de l'industrie minière pour l'année 1926.	8
— „ 2. Nombre et salaires des ouvriers et fonctionnaires dans l'industrie minière 1926	8
— „ 3. Consommation des combustibles dans l'industrie minière 1926	8
— „ 4. L'industrie minière par préfectures	9
— „ 5. Données détaillées sur l'industrie minière 1926	10
— „ 6. Aperçu général de la production des métaux et des alliages de métal 1926	12
— „ 7. La production des métaux par préfectures	12
— „ 8. Consommation d'électricité dans la production des métaux 1926	12
— „ 9. Consommation des matières premières et des combustibles dans la production des métaux	13
— „ 10. Nombre des ouvriers en 1926 à la fin de chaque mois	14
<i>Rapports des inspecteurs des mines pour l'année 1926</i>	15— 31

Innledning.

Publikasjonen „Norges Bergverksdrift“ inneholder en statistikk over grubedriften og metallproduksjonen og bergmestrenes beretninger. Statistikken over grubedriften omfatter alle gruber hvor der i årets løp har vært beskjeftiget nogen arbeidere — ikke vaktmenn — selv om der ikke har vært nogen produksjon. Statistikken over metallproduksjonen omfatter de bedrifter som i årets løp har hatt nogen produksjon.

Statistikken for 1926 har vesentlig samme innhold som i 1925; tabellene har dog fått en noget annen form. Av nye opplysninger er meddelt opgaver over antall bedrifter og opgave over forbruket av elektrisk kraft ved metallproduksjonen.

Grubedrift og metallproduksjon i 1926.

Produksjonsmengden ved grubedriften var i 1926 880 940 tonn til en samlet bruttov verdi av 23.0 mill. kr. Ved metallproduksjonen var mengden 130 537.6 tonn, til en bruttov verdi av 81.2 mill. kr. Den samlede bruttov verdi av grubedrift og metallproduksjon blir 102 2 mill. kr. (∴ bruttov verdi av grubedriften 23.0 mill. kr. + bruttov verdien av metallproduksjonen 81.2 mill. kr. ÷ verdien av norske grubeprodukter brukt ved metallproduksjonen 2.0 mill. kr.).

Denne verdi gir dog ikke uttrykk for den verdi som skapes ved disse virksomheter. For grubedriften må man trekke fra bruttov verdien utgifter til hjelpestoff, brensel, kraft og sliteverdien av kapitalgjenstander; for metallproduksjonen må foruten disse poster også trekkes fra verdien av det brukte råstoff. Man skulde på denne vis kunne få et uttrykk for den verdi som er blitt „skapt“ ved bergverksdrift og metallproduksjon („bearbeidelsesverdien“).

Man har imidlertid ikke kunnet skaffe opgaver over alle disse fratrekksposter. Det nærmeste man kan komme er å trekke fra verdien av brukt brensel for grubedriften, brukt brensel og råstoff for metallproduksjonen. For årene 1924, 1925 og 1926 er dette gjort for grubedriften i følgende sammenstilling:

	1924.	1925.	1926.
Produksjonsverdi mill. kr. . . .	32.37	31.77	22.98
Verdi av brensel „ „ . . .	4.88	2.48	0.83
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Mill. kr.	27.49	29.29	22.15

For metallproduksjonen har man for årene 1924 og 1925 ikke fullstendige opgaver over det brukte råstoff. Man kan derfor ikke uten videre sammenligne disse år med 1926.

For å få sammenlignbare tall må man fra den samlede verdi av brukt råstoff i 1926, 44.43 mill. kr., trekke 4.85 mill. kr. — verdien av forskjellig slags råstoff som ikke blev tatt med i 1924 og 1925. Som verdi av brukt råstoff i 1926 har man i sammenligningen med 1924 og 1925 benyttet 39.58 mill. kr.

Følgende sammenstilling viser metallproduksjonens bearbeidelsesverdi i 1924, 1925 og 1926.

		1924.	1925.	1926.
1. Produksjonsverdi	mill. kr.	91.65	101.05	81.18
2. Verdi av råstoff	„ „	39.43	41.20	39.58
3. „ „ brensel	„ „	1.83	2.10	1.06
<hr/>				
1 ÷ (2 + 3) Bearbeidelsesverdi.	. . . . .	50.39	57.75	40.54

Hvis man for 1926 regner med de fullstendige oppgaver over råstoff, blir bearbeidelsesverdien 35.69 mill. kr. (prd.verdi 81.18 mill. kr. ÷ verdi av brukt råstoff 44.43 mill. kr. og verdi av brenselen 1.06 mill. kr.).

Bearbeidelsesverdien for metallproduksjonen i 1926 viser langt sterkere nedgang fra de foregående år enn produksjonsverdien. Råstoffverdien utgjør altså en forholdsvis større del av produksjonsverdien i 1926 enn i de foregående år. I 1924 utgjorde verdien av brukt råstoff 43.0 pct., i 1925 40.8 pct. og i 1926 48.7 pct. av produksjonsverdien. Årsaken er at prisen på ferdigproduktet gjennomgående er sunket sterkere enn prisen på det forbrukte råstoff. Således er for aluminium prisen på ferdig aluminium sunket med omkring 25 pct. fra 1925 til 1926, mens prisen på de viktigste råstoff alumina og kryolitt bare viser en nedgang på 16—19 pct. Samme forhold gjør sig også gjeldende for ferrolegeringer, hvor også prisen på det ferdige produkt er falt langt sterkere enn råstoffprisene. Ved bedømmelsen av disse oppgaver må man være oppmerksom på at en større metallproduserende bedrift ikke har kunnet opgi de faktisk betalte råstoffpriser og de faktisk oppnådde priser på det ferdige produkt, men har oppgitt verdensmarkedets priser på såvel råstoff som produkt.

Som tidligere nevnt skal der av bearbeidelsesverdien betales utgifter til kraftleie, hjelpestoff, emballasje, amortisasjon, forrentning, lønninger m. v. før der kan bli tale om utbytte. Man har oppgaver over utbetalte arbeids- og funksjonærlønninger. Et mål for lønningsutgiftenes andel i de forskjellige år får man ved å stille lønningsutgiftene i forhold til produksjonsverdien ÷ verdien av brensel for grubedriften og i forhold til bearbeidelsesverdien for metallproduksjonen.

Følgende oppgaver gjelder grubedriften:

	Produk- sjons- verdi.	Verdi av brensel. ¹	Produk- sjonsverdi ÷ brensel.	Arbeids- lønn.	Arbeids- lønn i pct. av produk- sjonsverdi.
	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	1 000 kr.	
1917	42 636	-	-	19 528	45.8
1918	36 824	-	-	24 352	66.0
1919	30 997	-	-	23 390	75.4
1920	20 290	-	-	19 672	97.0
1921	14 882	-	-	11 522	80.0
1922	20 677	-	-	11 463	55.3
1923	26 958	3 586	23 372	11 872	44.0
1924	32 369	4 877	27 492	13 525	41.7
1925	31 772	2 484	29 288	14 777	46.5
1926	22 976	834	22 142	10 820	47.0

¹ Før 1923 er brenselforbruket ikke spesifisert for grube- og hyttdrift.

Opgaver over arbeidslønn har man helt tilbake til 1917. For alle år har man satt arbeidslønnen i forhold til produksjonsverdien.

Lønnens andel i produksjonsverdien stiger sterkt i de dårlige år for grubedriften. I 1920 utgjør den 97 pct. av den samlede produksjonsverdi. Til 1924 er der nedgang — fra da av stiger atter lønnens andel i produksjonsverdien, fordi lønningene ikke synker så hurtig som verdien av produksjonen.

Man må i øvrig bemerke at der i det enkelte år ved grubedriften kan utføres meget arbeide — som f. eks. opfaring, vedlikehold eller utbedringer — som ikke kommer til uttrykk i årets produksjon. Arbeidslønnen satt i forhold til produksjonsverdien gir ikke helt sammenlignbare tall for de enkelte år.

Følgende opgaver viser for metallproduksjonen arbeidslønnens andel i produksjonsverdien og i bearbeidelsesverdien.

	1924.	1925.	1926.
Produksjonsverdi, mill. kr.	91.65	101.05	81.18
Bearbeidelsesverdi, " "	50.39	57.75	40.54
Arbeidslønn, " "	12.41	14.17	14.01
Arbeidslønn i pct. av produksjonsverdi	13.5	14.0	17.2
Arbeidslønn i pct. av bearbeidelsesverdi	24.6	24.5	33.7

Arbeidslønnens andel i produksjonsverdien viser stigning fra 14 pct. i 1925 til 17.2 pct. i 1926. Stigningen skyldes at lønningene i gjennomsnitt for 1926 bare er gått litt ned i forhold til gjennomsnittslønningene i 1925, mens der som nevnt er sterk nedgang i produksjonsverdien. Lønnens andel i bearbeidelsesverdien viser sterk stigning. Årsaken er her — foruten at lønnen bare er sunket litt — det tidligere nevnte forhold at verdien av det ferdige produkt er sunket langt sterkere enn prisen på det brukte råstoff.

Grubedrift og metallproduksjon 1913—1926.

Som bilag følger en del tabeller som viser utviklingen av grubedrift og metallproduksjon i perioden 1913 til 1926. Bilag 1—4 omfatter grubedriften, bilag 5—8 omfatter metallproduksjonen. For sølv, kobber, nikkell og røjern har man opgaver for hele perioden, for ferrolegeringer, aluminium, sink og bly har man fullstendige opgaver fra 1923, for stål og andre metaller først fra 1924.

Bergmestrenes beretninger er trykt i den form de er mottatt fra bergmestrene.

Under utarbeidelsen har Byrådet hatt sakkyndig bistand av direktør Andreas Holmsen.

Byrådet innhenter gjennom bergmesteren opgaver over grubedriften på Svalbard. For året 1926 er beretningene ennå ikke innsendt til bergmesteren fra de enkelte bedrifter.

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo 22 august 1927.

Gunnar Jahn.

A. Skøien.

Bilag 1.

Antall arbeidere beskjeftiget ved grubedriften 1913—1926.

Nombre d'ouvriers des mines pendant les années 1913—1926.

År. <i>Années.</i>	Sølvter. <i>Minerai d'argent.</i>	Kobber- malm. <i>Minerai de cuivre.</i>	Svoelkis. <i>Pyrites.</i>	Nikkelmalm. <i>Minerai de nickel.</i>	Jernmalm. <i>Minerai de fer.</i>	Andre produkter. <i>Autres produits.</i>	I alt. <i>Total.</i>
1913	319	2 640	2 289	173	1 807	424	7 652
1914	314	1 935	2 061	208	1 785	253	6 556
1915	329	2 505	2 499	369	1 923	435	8 060
1916	318	1 800	2 089	544	1 718	874	7 343
1917	365	2 307	2 666	512	1 523	1 145	8 518
1918	259	2 702	2 301	315	1 207	1 640	8 424
1919	265	1 669	2 229	388	1 024	754	6 329
1920	267	229	2 801	211	755	164	4 427
1921	233	61	1 631	24	559	94	2 602
1922	236	63	1 620	20	939	137	3 015
1923	265	68	1 711	16	1 305	268	3 633
1924	289	42	1 843	15	1 569	230	3 988
1925	282	61	2 223	6	1 363	338	4 273
1926	237	35	2 178	5	461	195	3 111

Bilag 2.

Produksjonsmengden ved grubedriften 1913—1926.

Quantités des produits minéraux pendant les années 1913—1926.

År. <i>Années.</i>	Sølvter. <i>Minerai d'argent.</i>	Kobber- malm. <i>Minerai de cuivre.</i>	Svoelkis <i>Pyrites.</i>	Nikkelmalm. <i>Minerai de nickel</i>	Jernmalm. <i>Minerai de fer.</i>	Andre produkter. <i>Autres produits.</i>	I alt. <i>Total.</i>
	Tonn.	Tonn	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.
1913	5 410	70 349	441 291	49 990	544 686	3 543	1 115 269
1914	7 372	57 951	414 886	48 529	652 273	3 465	1 184 476
1915	8 431	56 097	513 335	77 018	714 917	4 737	1 374 535
1916	7 515	28 670	295 354	79 903	417 899	11 890	841 231
1917	7 147	39 298	328 694	69 639	302 739	17 647	765 164
1918	8 600	50 034	338 849	24 150	95 887	14 321	631 841
1919	8 947	21 974	309 011	10 050	89 765	6 919	446 666
1920	8 018	6 809	333 011	12 482	79 208	3 576	443 104
1921	8 832	14 135	231 123	2 141	54 975	3 662	314 868
1922	11 764	1 059	396 411	3 050	258 815	12 489	683 588
1923	12 521	2 352	375 161	-	385 836	17 010	792 880
1924	19 868	2 032	403 411	-	522 124	19 073	966 508
1925	19 931	4 297	624 375	-	425 424	16 418	1 090 445
1926	16 314	3 903	634 836	-	212 661	13 226	880 940

Bilag 3.**Produksjonsverdien av grubedriften 1913–1926.***Valeurs des produits minéraux pendant les années 1913–1926.*

År. <i>Années.</i>	Sølvertser. <i>Minerai d'argent.</i>	Kobber- malm. <i>Minerai de cuivre.</i>	Svovelkis. <i>Pyrites.</i>	Nikkelmalm. <i>Minerai de nickel.</i>	Jernmalm. <i>Minerai de fer.</i>	Andre produkter. <i>Autres produits.</i>	I alt. <i>Total.</i>
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1913	630	2 844	9 370	497	7 350	146	20 837
1914	910	2 697	9 495	487	8 460	210	22 259
1915	1 040	7 844	17 970	1 010	11 800	1 316	40 980
1916	620	3 280	14 460	1 310	9 390	2 374	31 424
1917	980	4 905	20 655	2 250	8 380	5 466	42 636
1918	1 110	7 151	20 106	480	2 515	5 462	36 824
1919	1 877	460	23 701	250	2 681	2 028	30 997
1920	1 819	310	15 376	299	2 110	376	20 290
1921	1 440	869	10 341	118	1 403	211	14 382
1922	629	84	12 531	91	6 726	616	20 677
1923	1 000	149	13 478	-	11 085	1 246	26 958
1924	1 333	193	14 610	-	14 709	1 524	32 369
1925	1 261	322	19 100	-	9 553	1 536	31 772
1926	531	234	17 562	-	3 619	1 030	22 976

Bilag 4.**Utførsel av svovelkis og jernmalm 1913–1926.***Exportation de pyrites et minerai de fer 1913–1926.*

År. <i>Années.</i>	Svovelkis. <i>Pyrites.</i>	Jernmalm. <i>Minerai de fer.</i>	År. <i>Années.</i>	Svovelkis. <i>Pyrites.</i>	Jernmalm. <i>Minerai de fer.</i>
	Tonn.	Tonn.		Tonn.	Tonn.
1913	425 876	568 763	1920	273 499	225 773
1914	360 228	468 759	1921	193 577	179 536
1915	466 759	325 892	1922	443 748	285 297
1916	253 362	404 701	1923	351 743	368 821
1917	212 909	197 835	1924	388 905	524 662
1918	240 774	96 696	1925	538 671	424 662
1919	118 588	33 248	1926	582 771	128 423

Bilag 5.

Arbeiderantallet ved metallproduksjonen 1913—1926.

Nombre d'ouvriers dans la production des métaux 1913—1926.

År. Années.	Sølv. Argent fin.	Kobber. Cuivre.	Nikkel. Nickel.	Rujern. Fer en fonte.	Ferro- legeringer. ¹ Alliages de fer.	Aluminium. ¹ Aluminium.	Sink og bly. ¹ Zinc et plomb.	Stål og annet. ¹ Acier et autres produits.
1913	15	308	259	-	-	-	-	-
1914	19	218	268	55	-	-	-	-
1915	20	262	305	70	-	-	-	-
1916	22	175	196	69	-	-	-	-
1917	16	186	321	52	-	-	-	-
1918	19	228	254	277	-	-	-	-
1919	19	266	248	42	-	-	-	-
1920	17	35	268	82	-	-	-	-
1921	17	87	5	35	-	-	-	-
1922	20	19	1	31	-	-	-	-
1923	13	4	8	46	630	1 241	253	-
1924	13	3	5	29	820	1 540	302	251
1925	14	48	-	56	1 037	1 423	318	253
1926	11	71	-	37	941	1 516	247	200

¹ For ferrolegeringer, aluminium, sink og bly har man ikke fullstendige oppgaver før 1923. For stål og andre metaller ikke før 1924.

Pour alliages de fer, aluminium, zinc et plomb on n'a pas de données complètes antérieurement à 1923. Pour acier et autres métaux il n'y a pas de données antérieurement à 1924.

Bilag 6.

Produksjonen av sølv, kobber, nikkel og rujern 1913—1926.

Production d'argent, de cuivre, de nickel et de fer en fonte 1913—1926.

År. Années.	Produksjonsmengde. <i>Quantité de production.</i>				Produksjonsverdi. <i>Valeur de production.</i>			
	Sølv i barrer. Argent fin	Kobber. Cuivre.	Nikkel. Nickel.	Rujern. Fer en fonte.	Sølv i barrer. Argent fin.	Kobber. Cuivre.	Nikkel. Nickel.	Rujern. Fer en fonte.
	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1913	9,4	2 741	690	0,3	677	3 428	1 890	15
1914	12,9	2 860	794	6 909	865	3 570	2 180	290
1915	11,9	2 828	892	8 742	780	8 580	3 560	2 000
1916	8,9	1 614	808	6 223	715	5 965	3 635	1 155
1917	9,1	1 810	379	6 295	920	7 530	2 650	2 570
1918	9,7	2 856	431	9 007	1 120	16 100	1 600	3 622
1919	10,6	437	222	2 032	1 794	936	1 100	689
1920	10,1	556	422	2 852	1 772	1 175	1 862	1 005
1921	6,1	1 348	-	1 706	880	2 157	-	379
1922	6,4	80	-	1 970	823	136	-	262
1923	9,3	67	71	4 094	1 205	135	250	635
1924	13,2	71	-	1 477	1 980	143	-	208
1925	15,7	251	-	3 436	1 848	423	-	366
1926	9,6	192	-	3 255	819	250	-	317

Bilag 7.**Produksjonen av ferrolegeringer, aluminium etc. i 1916 og 1923 - 1926.***Production des alliages de fer, d'aluminium, etc., 1916 et 1923-1926.*

År <i>Années.</i>	Produksjonsmengde. <i>Quantité de production.</i>				Produksjonsverdi. <i>Valeur de production.</i>			
	Ferrolegeringer. <i>Alliages de fer.</i>	Aluminium. <i>Aluminium.</i>	Sink og bly. <i>Zinc et plomb.</i>	Stål. <i>Acier.</i>	Ferrolegeringer. <i>Alliages de fer.</i>	Aluminium. <i>Aluminium.</i>	Sink og bly. <i>Zinc et plomb.</i>	Stål. <i>Acier.</i>
	Tonn.	Tonn.	Tonn.	Tonn.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
1916	24 903	4 727	5 405	-	11 365	10 415	7 831	-
1923	22 301	13 319	4 025	-	7 830	33 930	3 694	-
1924	63 478	19 953	5 666	2 252	24 639	56 655	5 844	2 130
1925	84 495	21 304	7 213	3 082	33 909	54 716	6 150	2 644
1926	94 056	24 429	5 744	2 816	27 024	46 907	3 963	1 838

Bilag 8.**Utførsel av aluminium og ferrolegeringer 1913-1926.***Exportation d'aluminium et des alliages de fer 1913-1926.*

År. <i>Années.</i>	Aluminium. <i>Aluminium.</i>	Ferrolegeringer. <i>Alliages de fer.</i>	År. <i>Années.</i>	Aluminium. <i>Aluminium.</i>	Ferrolegeringer. <i>Alliages de fer.</i>
	Tonn.	Tonn.		Tonn.	Tonn.
1913	2 177	7 968	1920	5 617	13 600
1914	2 942	8 940	1921	6 310	6 352
1915	2 883	12 607	1922	6 318	11 172
1916	4 488	28 131	1923	12 902	19 334
1917	7 601	33 000	1924	19 337	60 998
1918	6 835	20 655	1925	20 548	74 567
1919	3 120	2 718	1926	22 132	98 083

Tabell 1. Oversikt over grubedriften i 1926.

	Antall be- drifter.	Antall arbei- dere.	Antall funksjo- nærer.	Utbetalt arbeids- lønn. 1000 kr.	Utbetalt funk- sjonær- lønn. 1000 kr.	Produk- sjons- mengde. Tonn	Produk- sjons- verdi. 1000 kr.	Verdi av brensel- forbruket. 1000 kr.
Sølvertser	1	237	11	897	80	16 314	531	30
Kobbermalm	1	35	4	110	27	3 903	234	4
Svovelkis, delvis med kobber	9	2 178	177	7 840	1 226	634 836	17 562	197
Nikkelmalm	3	5	1	14	3	-	-	-
Jernmalm	6	461	92	1 481	451	212 661	3 619	584
Sinkmalm	1	9	2	30	11	165	5	-
Titanjern	1	33	3	74	20	4 200	151	-
Rutil	2	8	-	23	-	50	60	-
Magnesitt, rå	1	14	4	26	22	715	11	13
Talk	1	28	2	67	9	7 608	213	6
Apatitt	1	15	1	14	3	343	10	-
Molybden	1	88	4	244	18	145	580	-
I alt	28	3 111	301	10 820	1 870	880 940	22 976	834

Anm. Ved gruber som produserer både kobbermalm og svovelkis er antall bedrifter, arbeider- og funksjonær-antall, arbeids- og funksjonærlønn samt verdi av brenselforbruket ført under svovelkis. Likeså ved gruber som produserer både svovelkis og sinkmalm. Ved gruber som produserer både titanjern og jernmalm er disse oppgaver ført under titanjern. Ved gruber som produserer både jernmalm og svovelkis er de ført under jernmalm.

Tabell 2. Gjennomsnittlig antall arbeidere og funksjonærer samt utbetalte lønninger ved grubedriften i 1926.

	Antall arbeidere.				Antall funksjo- nærer.	Utbetalt arbeidslønn.			Utbetalt funk- sjonær- lønn. 1000 kr.
	Ved grubedrift, skjeiding og opberedning.		Ved andre arbei- der.	I alt.		Ved grube- drift.	Ved andre ar- beider.	I alt.	
	I gruben	I dagen.							
Sølvertser	131	95	11	237	11	867	30	897	80
Kobbermalm	13	12	10	35	4	78	32	110	27
Svovelkis	873	606	699	2 178	177	5 636	2 204	7 840	1 226
Nikkelmalm	-	-	5	5	1	-	14	14	3
Jernmalm	127	224	110	461	92	1 059	422	1 481	451
Sinkmalm	6	-	3	9	2	18	12	30	11
Titanjern	14	14	5	33	3	63	11	74	20
Rutil	5	3	-	8	-	14	9	23	-
Magnesitt, rå	5	1	8	14	4	6	20	26	22
Talk	6	20	2	28	2	61	6	67	9
Apatitt	8	2	5	15	1	11	3	14	3
Molybden	51	17	20	88	4	203	41	244	18
I alt	1 239	994	878	3 111	301	8 016	2 804	10 820	1 870

Anm. Se anm. til tabell 1.

Tabell 3. Brenselforbruket ved grubedriften i 1926.

	Kull.		Koks.		Ved.		Trekull.		Brennolje.		I alt verdi. 1000 kr.
	Mengde. Tonn.	Verdi. 1000 kr.	Mengde. Tonn.	Verdi. 1000 kr.	Mengde. Tonn.	Verdi. 1000 kr.	Mengde Tonn.	Verdi. 1000 kr.	Mengde. Tonn.	Verdi. 1000 kr.	
Sølvertser	20	1	95	5	118	7	-	-	71	17	30
Kobbermalm	37	2	-	-	7	2	-	-	-	-	4
Svovelkis	2 211	94	806	48	780	26	3	1	115	28	197
Jernmalm	21 229	463	5 224	91	221	7	-	-	134	23	584
Talk	-	-	-	-	226	6	-	-	-	-	6
Andre	806	13	-	-	-	-	-	-	-	-	13
I alt	23 803	573	6 125	144	1 352	48	3	1	320	68	834

Se anm. til tabell 1.

Tabell 4. Fylkesvis oversikt over grubedriften i 1926.

	Produk- sjons- mengde	Produk- sjons- verdi.	Antall arbeidere.	Utbetalt arbeidslønn	Utbetalt funksjonær- lønn.	Verdi av brensel- forbruket.
	Tonn.	1000 kr.		1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
<i>Østlandske bergdistrikt.</i>						
Opland fylke.						
Sinkmalm	-	-	9	30	11	-
Talk.	7 608	213	28	67	9	6
I alt	7 608	213	37	97	20	6
Buskerud fylke.						
Sølvertser	16 314	531	237	897	80	30
Nikkelmalm	-	-	2	6	-	-
Magnesitt	715	11	14	26	22	13
I alt	17 029	542	253	929	102	43
Telemark fylke.						
Jernmalm	25 514	144	78	142	19	1
Apatit	343	10	15	14	3	-
Rutil	-	-	5	14	-	-
I alt	25 857	154	98	170	22	1
Østl. bergdistrikt i alt	50 494	909	388	1 196	144	50
<i>Vestlandske bergdistrikt.</i>						
Aust-Agder fylke.						
Nikkelmalm	-	-	2	7	-	-
Jernmalm	-	-	9	22	5	-
Rutil	50	60	3	9	-	-
I alt	50	60	14	38	5	-
Vest-Agder fylke.						
Molybden	145	580	88	244	18	-
Rogaland fylke.						
Svoelkis	16 162	421	93	257	29	9
Jernmalm ¹	757	2	-	-	-	-
Sinkmalm ¹	134	4	-	-	-	-
Titanjern	4 200	151	33	74	20	-
I alt	21 253	578	126	331	49	9
Hordaland fylke.						
Svoelkis	71 508	1 788	227	819	226	4
Nikkelmalm	-	-	1	1	3	-
I alt	71 508	1 788	228	820	229	4
Vestl. bergdistrikt i alt	92 956	3 006	456	1 433	301	13
<i>Trondhjemske bergdistrikt.</i>						
Hedemark fylke.						
Svoelkis	39 662	813	212	660	145	18
Møre fylke.						
Jernmalm	2 877	32	16	16	4	3
Sør-Trøndelag fylke.						
Kobbermalm	766	16	16	28	2	2
Svoelkis	310 526	8 580	526	2 009	313	32
Sinkmalm ¹	31	1	-	-	-	-
I alt	311 323	8 597	542	2 037	315	34
Nord-Trøndelag fylke.						
Svoelkis ¹	508	8	-	-	-	-
Jernmalm	47 799	574	111	373	65	1
I alt	48 307	582	111	373	65	1
Tr.hj. bergdistrikt i alt	402 169	10 024	381	3 086	529	56

¹ Se anmerkning til tabell 1.

Tabell 4 (forts.). Fylkesvis oversikt over grubedriften i 1926.

	Produksjonsmengde.	Produksjonsverdi.	Antall arbeidere.	Utbetalt arbeidslønn.	Utbetalt funksjonærlønn.	Verdi av brensel-forbruket.
	Tonn.	1000 kr.		1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.
<i>Nordlandske bergdistrikt.</i>						
Nordland fylke.						
Kobbermalm ¹	2 980	193	-	-	-	-
Svovelkis	196 470	5 952	1 120	4 095	513	134
I alt	199 450	6 145	1 120	4 095	513	134
Troms fylke.						
Jernmalm	964	7	6	27	16	11
Nordl. bergdistrikt i alt	200 414	6 152	1 126	4 122	529	145
<i>Finnmarks bergdistrikt.</i>						
Finnmark fylke.						
Kobbermalm	157	25	19	82	25	2
Jernmalm	134 750	2 860	241	901	342	568
Finnm. bergdistrikt i alt	134 907	2 885	260	983	367	570

¹ Se anmerkning til tabell 1.

Tabell 5. Detaljerte oppgaver over grubedriften i året 1926.

Grubens navn, art og beliggenhet.	Antall arbeidsdager i virksomhet.	Utbrutt fast fjell.	Av gruben utfordret.		Procentinnhold.	Antall arbeidere.
			Tonn.	Produksjonsmengde.		
I. Sølv.						
<i>Kongsberg Sølvverk, 1623</i>	242	12 778	41 057	16 314	-	237
a. Gedigent sølv	-	-	-	5.949	60.92 Ag.	-
b. Sølvslig	-	-	-	31.921	10.20 Ag.	-
c. Jernslig	-	-	-	7.910	1.55 Ag.	-
d. Fattige sliger	-	-	-	16 268.000	0.0206 Ag.	-
II. Kobber.						
Røros Kobberverks Gruber	-	-	-	766	-	-
Storvarts Gruber, Røros	277	320	908	118	9.5 Cu.—13 Cu.	16
Kongens og Rødalens Gruber, Røros	1	1	1	648	3 Cu.—4.1 Cu.	1
Sulitelma A/B's Gruber, Fauske	1	1	1	2 980	9.27 Cu.	1
Porsa Gruber, Kvalsund	280	2 247	6 682	157	22.4 Cu.	19
III. Svovelkis.						
Stordø Kisgruber, Stord	258	60 881	184 721	71 508	38.85 S.—40.55 S.	227
Vigsnes Kobberverk, Avaldsnes	295	10 090	35 352	16 162	-	93
a. Finkis	-	-	-	15 793.6	42 S. og 2.5 Cu.	-
b. Stykkis	-	-	-	50.4	45 S. og 5 Cu.	-
c. Koncentrat	-	-	-	317.6	36 S. og 3.5 Cu.	-
Foldal Gruber, Foldal	270	17 624	49 524	39 662	45 S. og 1.8 Cu.	212
Røros Kobberverks Gruber, Røros	298	1 200	4 607	3 866	-	47
a. Kongens Grube	-	-	-	1 028	45 S. og 2.8 Cu.	-
b. Rødalens	-	-	-	2 838	43 S. og 2.0 Cu.	-
Løkken Verk, Meldal	251	96 594	296 830	283 880	41.98 S. og 2.58 Cu.	407
Killingdal Grube, Ålen	210	5 700	20 000	³ 23 280	-	72
a. Highgrade	-	-	-	17 988	47 S. og 1.45 Cu.	-
b. Lowgrade	-	-	-	³ 5 292	41.5 S. og 1.5 Cu.	-
Fosdalens Gruber, Malm	2	2	2	508	45 S.	2
Bjørkåsen Gruber, Evenes	*252	38 092	126 997	66 400	47.28 S.	188
Sulitelma A/B's Gruber, Fauske	270	81 187	243 000	129 220	-	847
a. Stykkis og grus	-	-	-	50 430	43.89 S. og 2.90 Cu.	-
b. Vasket finkis	-	-	-	63 300	44.31 S. og 2.81 Cu.	-
c. Koncentrat	-	-	-	15 490	37.48 S. og 6.94 Cu.	-
Bossmo Kisverk, Bossmo	50	846	2 624	850	49 S.	85

¹ Opført under svovelkis. ² Opført under jernmalm. ³ Herav 4124 av malm fra gamle berghaller.

Tabell 5 (forts.). Detaljerte opgaver over grubedriften i året 1926.

Grubens navn, art og beliggenhet.	Antall arbeidsdager i virksomhet.	Utbrutt fast fjell.	Av gruben utfordret.	Produksjonsmengde.	Procentinnhold.	Antall arbeidere.
IV. Nikkel						
Ringerikes Nikkelverk, Tyrstrand . . .	-	-	-	-	-	2
Evje Nikkelverk, Evje	-	-	-	-	-	2
Litland og Lien Gruber, Hosanger . . .	-	-	-	-	-	1
V. Jern.						
Fehnsgrubene, Holla	293	9 160	¹ 30 031	25 514	-	78
a. Skeidemalm	-	-	-	7 508	50 Fe.	
b. Vaskemalm	-	-	-	10 500	49 Fe.	
c. Sekundamalm	-	-	-	7 506	33.5 Fe.	
Klodeborg Gruber, Øyestad	-	-	-	-	-	9
A/S Titania, Sokndal	2	2	2	757	55 Fe.	2
Rødsand Gruber, Nesset	198	2 004	5 958	2 877	-	16
a. Stykkemalm	-	-	-	598	48 - 50 Fe.	
b. Slig	-	-	-	2 279	63-65 Fe.	
Fosdalens Gruber, Malm	267	27 408	102 399	47 799	64.5 Fe.	111
Melø Grube, Bjarkøy	106	947	3 008	964	51.57 Fe.	6
Sydvaranger Gruber, Kirkenes	300	-	² 294 209	134 750	-	241
a. Briketter	-	-	-	60 300	65 Fe.	
b. Sinter	-	-	-	37 500	65 Fe.	
c. Slig	-	-	-	36 950	67.65 Fe.	
VI. Sink og bly.						
Hadelands Bergverk, Lunner	-	-	-	-	-	9
Vigsnes Kobberverk, Avaldsnes	3	3	3	134	22 Zn. og 40 S.	3
Killingdal Grube, Ålen	3	3	3	31	9.45 Zn. og 41 S.	3
VII. Molybden.						
Knaben Molybdængruber, Fjotland	196	17 589	43 972	⁴ 145	80 MoS ₂	88
VIII. Andre produkter.						
Bamble Apatitgruber, Bamble	168	289	⁵ 667	⁵ 343	70-90 kalciumfosfat.	15
Østlandske Steneksport, Lalm	295	2 880	8 640	⁶ 7 608	50 SiO ₂ og 30 MgO ₂	28
Norsk Magnesitindustri, Snarum	237	655	996	⁷ 715	-	14
Lindvikkollens Rutitgruber, Skåtøy	300	850	2 300	-	-	5
Næs Mineraliemølle, Dyvåg	-	-	-	⁸ 50	90-93 TiO ₂	3
A/S Titania, Sokndal	176	5 800	17 394	⁹ 4 200	41.5 TiO ₂	33

¹ Herav 15194 av eldre beholdninger.
⁵ Skeidet apatitt. ⁶ Kleberstensmel.
 rutitgruber. ⁹ Titan.

² Opført under titan. ³ Opført under svovelkis. ⁴ Molybdenglans.
⁷ Råmagnesitt. ⁸ Rutilkoncentrat utvunnet av malm fra Lindvikkollens

Tabell 6. Oversikt over metallproduksjonen i 1926.

	Antall be- drifter.	Antall arbei- dere.	Antall funksjo- nærer.	Utbetalt arbeids- lønn. 1 000 kr.	Utbetalt funksjo- nærlønn. 1 000 kr.	Produk- sjons- mengde. Tonn.	Produk- sjons- verdi. 1 000 kr.	Verdi av råstoff og brensel. 1 000 kr.
Sølv	1	11	4	41	22	9.6	819	670
Kobber	1	71	4	61	4	192	250	259
Elektrorjern	2	37	4	77	22	3 255	317	147
Ferrolegeringer	7	941	114	4 157	690	94 056	27 024	14 262
Aluminium	5	1 516	151	7 816	1 174	24 429	46 907	26 240
Sink	3	247	52	1 124	445	5 359	3 700	3 220
Bly						385	263	
Stål	1	200	33	732	215	2 816	1 838	695
Metallisk natrium						36	64	
I alt	21	3 023	362	14 008	2 572	130 537.6	81 182	45 493

Tabell 7. Fylkesvis oversikt over metallproduksjonen i 1926.

Fylke.	Antall be- drifter.	Produk- sjons- mengde.	Produk- sjons- verdi.	Antall arbei- dere.	Antall funk- sjonærer.	Utbetalt arbeids- lønn.	Utbetalt funksjo- nærlønn.
		Tonn.	1 000 kr.			1 000 kr.	1 000 kr.
Østfold og Akershus . .	3	14 566	5 087	298	33	1 286	262
Buskerud og Telemark .	3	5 360.6	1 970	101	17	405	102
Aust-Agder og Vest-Ag- der	4	13 752	20 413	739	72	3 592	578
Rogaland	3	75 599	21 979	712	101	3 149	628
Hordaland	3	9 826	14 967	480	79	2 452	584
Sogn og Fjordane . . .	3	6 942	13 916	501	49	2 552	369
Sør-Trøndelag og Nord- Trøndelag	2	4 492	2 850	192	11	572	49
I alt	21	130 537.6	81 182	3 023	362	14 008	2 572

Tabell 8. Elektrisitetsforbruket ved metallproduksjonen i året 1926.

	Elektrisk kraft fra eget verk. 1 000 KW-timer.	Elektrisk kraft leiet. 1 000 KW-timer.	Elektrisk kraft i alt. 1 000 KW-timer.	Betalt i kraftleie for leiet kraft. 1 000 kr.
Elektrorjern	4 781	7 574	12 355	53
Ferrolegeringer	189 112	330 173	519 285	1 654
Aluminium	84 137	566 173	650 310	3 166
Sink og bly	-	27 633	27 633	371
Andre	60	11 474	11 534	240
I alt	278 090	943 027	1 221 117	5 484

Tabell 9. Forbruk av råstoff og brensel ved metallproduksjonen.

	Mengde. Tonn.	Verdi 1 000 kr.		Mengde. Tonn.	Verdi. 1 000 kr.
<i>Sølv.</i>			<i>Sink og bly.</i>		
A. Produksjonen . . .	9.6	819	A. Produksjon:		
B. Forbrukte råstoff:			Sink	5 359	3 700
Norsk { Fattige sliger . . .	16 651	120	Bly	385	263
råstoff { Jernsliger	8	9	B. Forbrukte råstoff:		
{ Sølvsliger og ge-			Norsk kvarts	151	3
digent sølv . . .	37.9	530	Utenl. { Sinkmalm	13 200	3 115
I alt	-	659	{ Annet	2 670	86
C. Brensel:			I alt	-	3 204
Kull	45	2	C. Brensel:		
Annet	14	9	Olje	115	16
I alt	-	11	<i>Ferrolegeringer.</i>		
<i>Kobber.</i>			A. Produksjon	94 056	27 024
A. Produksjon	192	250	B. Forbrukte råstoff:		
B. Forbrukte råstoff:			{ Skrapjern og jern-		
Norsk kobbermalm . . .	5 090	204	Norsk { malm	13 237	622
C. Brensel:			råstoff { Kvarts etc.	68 843	736
Kull og koks	956	47	{ Koksgrus og kull	2 809	281
Annet	40	8	{ Annet	63	15
I alt	-	55	Utenl. { Kull, koks og koks-		
<i>Elektrorujern.</i>			råstoff { grus	57 047	2 050
A. Produksjon	3 255	317	{ Annet	138 711	10 457
B. Forbrukte råstoff:			I alt	-	14 161
Norsk { Jernmalm	5 983	79	C. Brensel:		
råstoff { Annet	528	4	Kull	1 873	101
Utenl. { Jernmalm	832	16	<i>Stål og metallisk natrium.</i>		
råstoff { Koks og koksgrus	1 622	47	A. Produksjon:		
{ Annet	43	1	Stål	2 816	1 838
I alt	-	147	Natrium	36	64
<i>Aluminium.</i>			B. Råstoff:		
A. Produksjon	24 429	46 907	Norsk råstoff	3 529	437
B. Forbrukte råstoff:			Utenl. råstoff	2 351	258
Utenl. { Alumina	46 834	19 804	I alt	-	695
råstoff { Kryolitt	2 431	1 836	<i>I alt.</i>		
{ Koks	830	106	A. Produksjon	-	81 182
{ Annet	11 320	3 613	B. Råstoff:		
I alt	-	25 359	Norsk råstoff i alt	-	3 040
C. Brensel:			Utenl. råstoff i alt	-	41 389
Kull og koks	9 262	862	Råstoff i alt	-	44 429
Annet	90	19	C. Brensel i alt	-	1 064
I alt	-	881			

Tabell 10. Antall arbeidere i året 1926 ved utgangen av hver måned.

	Januar.	Februar.	Mars.	April.	Mai.	Juni.	Juli.	August.	Septbr.	Oktbr.	Novbr.	Desbr.
I. Grubedrift.¹												
Sølv	255	255	254	253	253	252	251	217	216	216	212	213
Kobber	74	72	34	17	18	32	44	49	47	51	52	52
Svovelkis	2 222	2 285	2 315	1 697	883	2 146	2 203	2 360	2 272	2 324	2 420	2 139
Nikkel	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6
Jernmalm	381	389	380	427	327	493	522	542	574	569	551	308
Sink	10	10	10	11	8	7	8	10	10	10	10	10
Molybden	-	20	84	91	96	94	93	91	94	98	96	93
Apatitt	8	7	10	9	11	9	8	-	5	5	5	5
Talk	27	28	28	24	27	30	30	28	29	29	28	28
Magnesitt	3	3	8	12	16	19	15	16	12	4	1	1
Rutil	8	7	7	7	7	7	7	9	9	9	10	10
Titan	7	9	33	30	31	33	12	13	31	30	32	30
Grubedrift i alt	3 000	3 090	3 168	2 583	1 682	3 127	3 198	3 340	3 304	3 350	3 423	2 895
II. Metallproduksjon.												
Sølv	12	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11
Kobber	78	78	76	75	50	-	-	-	-	-	-	-
Elektrorujern	-	-	-	15	15	37	37	37	37	37	37	15
Ferrolegeringer	965	989	1 003	1 019	1 060	1 080	788	875	816	828	845	839
Aluminium	1 473	1 444	1 524	1 570	1 559	1 547	1 513	1 564	1 564	1 534	1 501	1 426
Sink og bly	216	216	232	247	268	290	259	226	229	235	262	275
Stål	208	185	182	187	187	196	212	229	212	210	207	241
Metallisk natrium												
Metallprodukt. i alt	2 952	2 924	3 029	3 125	3 151	3 162	2 821	2 942	2 869	2 855	2 863	2 807

¹ Se anmerkning til tabell 1.

Bergmestrenes beretninger om bergverksdriften i året 1926.

Beretning om bergverksdriften i Østlandske bergdistrikt i året 1926.

(Avgitt av bergmester Carl C. Riiber 30 mai 1927.)

1. Kongsberg Sølvverk. Der blev i grubene utbrutt i alt 12 778 m.³ fast fjell og utfordret 41 057 tonn, hvorav 28 984 tonn var ertsty.

Ved skeidning og opberedning utbragtes:

5.949 tonn gedig. sølv à 60.9	pct. Ag-
31.921 " sølvsliger à 10.2	" "
7.910 " jernsliger à 1.6	" "
16 268.000 " fattige slig. à 0.0206	" "

Ved hyttedriften behandledes:

9 531.500 tonn sandsliger à 0.0265	pct. Ag-
7 119.000 " slamsliger à 0.0170	" "
8.089 " jernsliger à 1.55	" "
37.870 " gedig. sølv og sølvslig. à 18.18	" "
4.000 " sølvsulfid à 77.00	" "

Ved hyttedriften utbragtes 9 633.5 kg. sølv i barrer.

Belegget utgjorde gjennomsnittlig 248.4 mann, som i lønninger blev utbetalt kr. 938 159.70. Antallet av arbeidsdager utgjorde ved grubedriften 242, ved hyttedriften 259.

2. Ringerikes Nikkelverk. Driften var vedvarende innstillet. Til nødvendig vedlikehold og tilsyn var beskjefligt 2 mann, som i lønninger blev utbetalt kr. 5 400.00

3. Glomsrudkollen Zinkgruber. Driften er fremdeles innstillet. For nødvendig tilsyn er ansatt 1 funksjonær med lønn kr. 7 441.00.

4. Hadelands Bergverk. Der er kun drevet opfaringsarbeider i gruben med i alt 352 løp. m. feltort og stoll (grunnstollen fortsatt). Belegget har gjennomsnittlig utgjort 9.5 mann, som i lønninger er utbetalt kr. 30 821.09.

5. Fensgrubene. Driften har foregått hele året, i årets siste halvdel dog med innskrenket drift. Der blev utbrutt i alt 9 166.3 m.³ fast fjell og utfordret 30 031 tonn råmalm, hvorav behandledes ved skeidning 9 910 tonn og ved opberedning 20 121 tonn. Herav blev utbragt:

Ved skeidning	7 508 tonn eksportmalm	à 50	pct. Fe
" opberedning	10 510 " do.	à 48.9	" "
" do.	7 506 " sekundamalm	à 33.5	" "

Fra 30 juni måtte driften innskrenkes på grunn av overfylte lagere og manglende avsetning under den langvarige engelske kullstreik. For å undgå hel driftsstans og opsigelse av arbeidere, måtte arbeidstiden innskrenkes til 4 ukedager pr. arbeider. Belegget utgjorde gjennomsnittlig 78 mann, som i lønninger fikk kr. 143 150.73.

Angående årets drift kan meddeles: I årets første halvdel blev der foretatt opfaring på Ch. Hedevig i stolletasjen i mindre god malm og på Hovgangen like under stolletasjen i middels god malm, samt på Svartgangen i dypetasjen i likeledes middels god malm. I dypetasjen har for-

dringsorten fra sjaktdriften hen til Bredgangen vært drevet omtrent hele året og påtruffet denne med god malm. Den vesentligste avbygging har foregått på Røde Sidegang, Bolla og Nebengangen mellom etasje IV og dypetasjen, overalt med god malm.

6. Ulefoss elektriske Masovn. Driften foregikk i månedene april—desember med 15 mann, som i arbeidslønn fikk kr. 38 986.00. Der blev forsmeltet 2 700 tonn Fensmalm med tilsats av 200 tonn sand og utbragt 1 005 tonn elektrorujern med et forbruk av 550 tonn koks.

7. Bamle Nikkelkompagni. Avviklingen har vært fortsatt. For tilsynet har vært ansatt 1 mann.

8. Langø Jerngruber. Ingen drift i 1926.

9. Tråg Mines Ltd. Likeså.

10. Tinfos Jernverk. Ingen produksjon av elektrorujern i 1926.

11. Hovin Kobberverk. Ingen drift i 1926.

12. Søftestad Gruber. Likeså.

13. Dale Malmfelter. Likeså.

14. A/S Nye Dalen Molybdængruber. Dette selskap har overtatt det gamle selskap A/S Dalen Molybdængrubers gruberettigheter og anlegg og hadde påtenkt igangsettelse av en begrenset drift til uttagelse av de opfarte malmbeholdninger og opberedningen av disse, men måtte la dette bero inntil videre på grunn av fall i produktets pris.

15. Åmdals Kobberverk. Arbeidet for å skaffe ny kapital til verkets overtagelse og drift har vært fortsatt, men de usikre forhold på kobbermarkedet og våre høie arbeidslønninger har hittil stillet sig hindrende i veien. Til nødvendig tilsyn og vedlikehold har vært beskjeftiget 2 mann, som i lønninger blev utbetalt kr. 3 379.80.

16. Lindviggkollen Rutilgrube. Driften har foregått hele året i „Storgruben“ med gjennomsnittlig 5 mann, som i lønninger er utbetalt kr. 14 400.00. Der blev utbrutt ca. 850 m.³ fast fjell og utfordret ca. 2 300 tonn samfengt gods, som blev sendt til Næs Mineralmølle i Dyvåg til anrikning.

17. Bamle Apatitgruber. Ved A/S Bamle Apatits Gruber foregikk drift i årets første 7 måneder med gjennomsnittlig 9 mann. Utbrutt blev 288.8 m.³ fast fjell og derav utskeidet 100.4 tonn apatitt nr. I med 85—90 pct. og 242.6 tonn nr. II med 70 pct.

18. Norsk Magnesitindustri. Driften var innstillet i 1ste og 4de kvartal på grunn av manglende avsetning. Utbrutt i grubene blev 655 m.³ fast fjell og utfordret 995.6 tonn råmagnesitt, som ved skeidning gav 715.2 tonn råmagnesitt, hvorav 444.2 tonn blev foredlet i selskapets hytte til brennmagnesitt og magnesittegsten, som opgis å holde 74 pct. MgO, 19 pct. SiO₂ og 7 pct. Fe₂O₃ + Al₂O₃.

19. Østlandske Stenexport. Driften i gruben har foregått hele året med et gjennomsnittlig belegg av 28 mann, som i lønninger er utbetalt kr. 67 196.67. Utbrutt i grubene blev 2 880 m.³ fast fjell og utfordret 8 640 tonn, hvorav i selskapets mølle er fremstillet 7 607.7 tonn kleberstenmel og 102 tonn jernslig.

20. Valdres Skiferbrudd. Driften i skifergrubene har foregått hele året med undtagelse av månedene juli og august. Belegget utgjorde gjennomsnittlig 14.5 mann, som i lønninger er utbetalt kr. 48 500.00. Der blev utbrutt i grubene ca. 120 m.³ skiferberg og utfordret 360 tonn.

21. A/S Skiensfjordens Kalkbrudd. Driften i bruddene har foregått hele året som synkdrift i feltets søndre del med et gjennomsnittlig belegg av 54.5 mann, som i lønninger er utbetalt kr. 253 903.05. Produksjonen utgjorde 58 367 tonn kalksten, som er levert til Hydros fabrikker på Notodden og Rjukan.

22. A/S Kalksten. Driften av bruddene har foregått hele året med delvis stans et par måneder på grunn av leveransevanskeligheter. Produksjonen utgjorde 17 085 tonn kalksten à 92—93 pct., som er levert til Hydros fabrikker.

23. Flaten Kalkstensbrudd pr. Bøverbru st. Drift fant sted i 12 uker av året med i alt 5 700 arbeidstimer. Der blev utbrutt ca. 1 500 m.³ eller 4 000 tonn kalksten à 90—95 pct. kullsur kalk.

24. A/S Dalen Portland Cementfabriks Kalkstensbrudd. På grunn av den langvarige lønnskonflikt med arbeiderne lå driften nede fra årets begynnelse til medio august. Arbeiderbelegget utgjorde derefter til årets slutning gjennomsnittlig 33 mann. Utbrutt blev 28 400 m.³ eller 71 026 tonn kalksten à ca. 85 pct. kullsur kalk, hvorav blev levert til cementfabrikken 70 189 tonn.

Der er i årets løp utstedt 87 mutingsbrev og meddelt 1 077 fristbevilinger, hvorav 15 til Staten, samt 9 utmål. Fra lensmennene innkam 108 ertsanmeldelser.

Beretning om bergverksdriften i Vestlandske bergdistrikt i året 1926.

(Avgitt av bergmester H. K. Borchgrevink 20 mai 1927.)

Aust-Agder fylke.

1. Klodeborg Gruber, Øiestad.

Der er i årets løp kun foretatt reparasjons- og vedlikeholdsarbeider, samt nedføring av malm fra lageret ved gruben til lasteplassen ved Refsnes og skibning av malm.

Av et til Christiania Spigerverk solgt parti malm på ca. 6 000 tonn er der nedknust ca. 4 000 tonn fra stykker på op til 30 cm. til maksimum 10 cm.

Der er av det solgte parti i årets løp avskibet i lektere 2 000 tonn, resten henligger for skibning i 1927.

Der er tidligere solgt til samme firma ca. 1 000 tonn malmgrus med jerninnhold ca. 37 pct., som likeledes ligger for skibning 1927.

For disse arbeider er gjennomsnittlig anvendt 9 arbeidere og en funksjonær, som tilsammen har utført 2 769 dagsverk à 8 timer, samtlige dagskikter. Der er til arbeiderne utbetalt kr. 22 611.00.

Ved grubene gjenligger fremdeles usolgt ca. 2 000 tonn.

Det bemerkes at realisasjon av det gamle lager foregår for A/S-Norsk Malmexports konkursbos regning, mens det øvrige arbeide foregår for regning av grubenes nuværende eiere, A/S Jacob Aall & Søn.

2. Næs Mineralmølle pr. Tvedestrand.

Driften har pågått i samtlige årets måneder med 3 mann, som kun har arbeidet på dagskikt, og der er i 1926 arbeidet i 260 dager.

Der er påsatt møllen 400 tonn rutilmalm à ca. 12½ pct. TiO₂ fra Lindvigkollens Rutilgrube, Skåtøy pr. Kragerø. Det herav utvunne koncentrat holder 90—93 pct. TiO₂, og der er i årets løp utvunnet ca. 50 tonn og solgt 58.15 tonn koncentrat.

3. Interessentskapet K. N. R. 1926, Avd. Evje.

A/S Kristiansands Nikkelraffineringsverk Avd. Evje har i årets løp likvidert, og gruber og anlegg er overtatt av ovennevnte selskap.

Der har kun vært ansatt 1 arbeider det hele år, likesom der også har vært ansatt 1 funksjonær, men denne har det hele år vært beskjeftiget med endel arbeider for hovedkontoret i Kristiansand.

4. A/S Evje Nikkelverk, Evje.

Smeltehytten har ikke vært i drift hele året på grunn av de rådende konjunkturer.

Ved Flåt Grube har driften også vært helt innstillet av ovennevnte grunn. Der er i årets løp kun utført de nødvendige reparasjons- og vedlikeholdsarbeider i gruben og dagen, likesom gruben er holdt lens. I november og desember blev foretatt rensning av sjakten og grubens faring ettersett og reparert.

Der sysselsattes hele året 2 mann, og der er til disse utbetalt i lønn kr. 6 733.60 i kontanter og kr. 500.00 i naturalydelse.

I året 1926 er der fra lensmennene innkommet 31 anmeldelser. Der er utstedt 1 mutingsbrev og 279 fristbevillinger.

Vest-Agder fylke.

5. A/S Knaben Molybdængruber i Fjotland.

Forberedelsene til driften i 1926 fant sted 10 februar, da et mindre mannskap møtte op for strekning av ny taubanekabel. Produksjonsdriften tok først sin begynnelse 6 mars og varte til 18 desember, med avbrytelse i driften fra 15 juli til 15 august. Stansen skyldtes nødvendigheten av å reparere inntaksdammen for Knabens kraftstasjon.

Der blev alt i alt fra 2 nivåer i gruben utdrevet ca. 50 000 tonn, hvorav 43 972 tonn blev behandlet på vaskeriet. Der blev drevet en stigort for luftventilasjon i Hankens nivå og en stigort fra underetasjen op til Hankens nivå, likeledes for ventilasjonens skyld. Malmføringen i underetasjen har den hele tid ligget over hvad Hankens nivå har ydet, hvorved man i år er kommet op i en gjennomsnittlig effektiv på ca. 0.33, hvilket er noget høiere enn de foregående år. Før jul påbegyntes montasje av en ny kompressor, som forutsettes å kunne drive 6 bormaskiner. Fra Knaben I blev flyttet og montert en dobbeltvirkende heis for transport av grubegodset fra underetasjen.

I de to kulemøller blev montert en patent av den svenske ingeniør Lundgren, hvorved kapasiteten økes og slitegodsets forbruk nedsettes, samtidig som man får en betydelig lavere slamprocent.

Der er bygget stigerbolig og en ny grubebarrakke for 25 mann. Veien fra Ørnehommens vaskeri og frem til administrasjonsbygningen ved Knaben II er oparbeidet.

Driften har således vært i gang i 196 av årets dager, og der har gjennomsnittlig vært beskjeftiget 88 mann. Der er tilsammen utbetalt til arbeiderne kr. 261 439.00 i lønn. Der beskjeftigedes 4 funksjonærer med en samlet lønn av kr. 18 000.00.

6. Interessentskapet K. N. R. 1926, Kristiansand S.

A/S Kristiansands Nikkelraffineringsverk er i årets løp likvidert og selskapets eiendommer og rettigheter overtatt av Interessentskapet K. N. R. 1926.

Der har kun vært foretatt nødvendige reparasjons- og vedlikeholdsarbeider, og til dette har vært anvendt 2 mann i hele året, og der er til disse utbetalt en lønn av kr. 6 900.00.

5 funksjonærer har vært ansatt ved selskapet, og der er til disse utbetalt i alt kr. 35 500.00 i kontanter og kr. 1 200.00 i naturalydelser.

7. A/S Kvina Gruber, Netlandsneset pr. Flekkefjord.

Driften har vært innstillet det hele år på grunn av de rådende konjunkturer.

I årets løp er der fra lensmennene innkommet 7 anmeldelser. Der er udstedt 3 mutingsbrev og 400 fristbevillinger.

Rogaland fylke.

8. A/S Titania, Sokndal.

Anlegget har vært i drift fra 15 mars og ut året med stans i sommermånedene.

Der har vært benyttet 2 skifts drift med 30—32 mann.

Der er i alt utslått 5 800 m.³ malm, og herav er utvunnet 4 200 tonn ilmenittslig. 4 400 tonn er skibet til Fredrikstad. Magnetittsligen henligger usolgt.

Malmen er brutt ut fra Storgangen utmål J ved utvidelse av dagbruddene. Feltorten ved dagbrudd 4 er forlenget. Et nytt gjennomslag til dagbruddet er åpnet her.

Under stansen er foretatt vedlikeholds- og utbedringsarbeider med 6—8 mann.

Vaskeriet er noget utvidet. På slutten av året blev der installert en elektromagnetisk separator av Ullrichs patent for å separere ilminitt av høiere gehalt.

Der er i årets løp utført i alt 6 616 dagsverk, og der er til arbeiderne utbetalt i alt kr. 73 594.80. Der har vært ansatt 3 funksjonærer, og der er til disse utbetalt kr. 19 961.05.

9. A/S Vigsnes Kobberverk, Vigsnes på Karmøy.

Bedriften har vært produktivt i gang hele året. Vaskeriet har vært i drift 287 dager med tilsammen 3 691 timer. I gruben blev der arbeidet i 295 dager.

Selskapet har i 1926 beskjeftiget: en disponent, en kjemiker, en stiger og en kontormann samt verkstedsformann og vaskerimester.

Der har vært anvendt følgende antall arbeidere: 94 menn og 4 kvinner i en alder av 18 år og derover og 2 menn i en alder av 16—18 år.

Kraft leies fra Avaldsnes kommunale Elektrisitetsanlegg. Verket kjøper høispent strøm 20 000 volt av kommunen, hvorfor er opsatt en transformator 200 K.V.A. og en transformator 70 K.V.A., for nedtransformering til drifts-spennning 220 volt. Dessuten has som reserve 1 dieselmotor på 240 HK. og en på 150 HK.

Rødklev Grube. Slepesjakten er i årets løp neddrevet 1.60 m. Ved årets slutt er sjakten i alt 476.2 m. lang etter slepet.

I bundetasjen 335 (gammel benevning 380) er drevet hovedtverrslag inn til malmen sydvest i lengde 65.1 m. dimensjoner 2 × 2.5 m. Herav er ca. 19.80 m. i impregnert malmsone. Hovedfordringsort dim. 2 × 2.5 m. i malmsone ligg 26.1 m. Tverrslag s.v. i sonen 9.2 m. og ort m. v. 9.7 m.

I etasje 300 (gammel benevning 330): stigorter 28.6 m., ort m. vest 29.2 m., ort m. øst 51.65 m., tverrslag 44 m.

I etasje 270 (gammel benevning 290): ort m. vest 8.0 m., ort m. øst 17.5 m., tverrslag 3.5 m.

I etasje 250: ort m. vest 0.9 m., ort m. øst 45.3 m., tverrslag 12.5 m.

I etasje 210: ort m. vest 46.7 m., ort m. øst 13.4 m.

I etasje 180: ort m. vest 49.55 m., ort m. øst 11.8 m., tverrslag 29.4 m.

I etasje 150: stigorter 28.6 m., ort m. øst 19.7 m., tverrslag 7.6 m., synk 4.0 m.

Der er utstrosset følgende kismengder:

Etasje 150	1 329.0 m. ³	Etasje 270	429.0 m. ³
” 180	1 518.0 ”	” 300	3 411.0 ”
” 210	899.6 ”		
” 250	311.0 ”		
		I alt	<u>7 897.6 m.³</u>

I dagen er opsatt en ny friluftstransformator 70 K.V.A, ellers det nødvendige vedlikehold.

Opgave over utførte arbeider:

Gruben:	Dagsverk.	Lønning.	Dagen:	Dagsverk.	Lønning.
Orter og tverrslag . .	1 340.9	16 288.04	Vaskeriet, skeidning .	10 480.5	91 493.21
Synker	19.0	279.25	Krafttilførsel	746.3	6 976.66
Strosser i malm . . .	2 056.7	24 927.30	Lastning	547.3	9 250.34
— i gråberg	44.6	431.20	Taubanen	1 357.7	13 903.09
Fordring og maskin-			Diverse arbeider . . .	2 497.6	21 016.86
kjøring	3 879.9	45 361.40	Verksted og smie . . .	92.5	822.18
Grubebygning	1 413.3	15 061.82	Opsyn	625.5	10 565.81
Diverse arbeider . . .	1 182.9	10 992.75	Kontorarbeide	1 291.05	19 037.25
Pressluft	590.9	4 907.87			
Krafttilførsel	120.9	1 366.38			
Smiearbeide	289.8	3 128.29			
Opsyn, kontorarbeide.	739.4	11 842.86			

Tilsammen 11 678.3 134 587.16

Tilsammen 17 638.45 173 065.40

Herav nattskift 3 682.3.

Herav nattskift 1 293.8.

Sammendrag: Dagsverk 29 316.75. — Lønn i alt kr. 307 652.56.

Rapport for opberedningsverket:

Fordret fra gruben:

58 063 vogner malm, ca. 8 352 m.³ = 33 411.65 tonn.

2 331 ” gråberg, ” 376 ” = 940.00 ”

Ved Skeidning er behandlet: 30 788.75 tonn malm.

Derav utskeidet:

50.372 tonn stykkis med ca. 45 pct. S. og 5 pct. Cu.

134.487 ” sinkkis ” ” 40 ” ” ” 22 ” Zn.

4 276.090 ” berg.

4 460.949 tonn.

På satt vaskeriet: $30\,788.750 \div 4\,460.949 = 26\,327.801$ tonn gods, hvorav utvunnet:

15 793 tonn finkis med ca. 42 pct. S. og 2.5 pct. Cu.

317 ” koncentrat ” 36 ” ” ” 3.5 ” ”

I alt produsert 16 296.040 tonn eksportvare (tørt gods), svarende til ca. 1.9 tonn pr. m.³ malmgods opkjørt fra gruben.

10. The Jøssingfjord Manufacturing Co. A/S, Jøssinghavn.

Hytten har vært i drift fra og med mars til og med juli måned og tillike i november og desember.

Vanskeligheten ved å skaffe passende sinkmalm gjorde sig også for året 1926 sterkt gjeldende og bevirket at driften heller ikke dette år blev kontinuerlig, likesom også råstoffprisene i 1926 ikke tillot en lønnsom hyttedrift.

Arbeidslønningene blev senket ved de nye tariffer høsten 1926, men ikke tilstrekkelig til å opveie den stigende kronekurs og de lavere noteringer på finsink.

I sommermånedene var driften innstillet på grunn av vannmangel. Driften kunde ha vært satt i gang igjen tidligere enn skjedd, men vanskeligheten med anskaffelse av malm forhalet igangsetningen til 1 november 1926.

Av råprodukter blev behandlet 1025 tonn røstet sinkblende med ca. 57 pct. Zn og 845 tonn galmei med 41 pct. Zn, samt 104 tonn remelted sink med ca. 96 pct. Zn.

Der blev produsert 621 202 kg. finsink med 99.9 og 99.8 pct. Zn, 45 099 kg. tinnbly med 91 pct. Pb, 4 pct. Sb og 2 pct. Zn, samt 375 tonn hyttesink med ca. 92 pct. Zn.

Til hyttedriften anvendtes 335 tonn antracitt kullstøv og 81 tonn koksgrus.

I gjennomsnitt har der i alt vært beskjeftiget 37.7 mann gjennom det hele år, og der er til disse utbetalt i lønn kr. 175 832.55. 7 funksjonærer har vært ansatt med en totallønn stor kr. 48 400.00.

11. Gursli Molybdæn Co. A/S, Moi i Lund.

Driften har her vært helt innstillet i 1926.

12. Fæø Gruber i Torvastad.

Fæø gruber innehas av A/S Evje Nikkelverk, Kristiansand S.

Driften har vært innstillet i det forløpne år. Til opsyn, vedlikehold og vannlensning har der i hele året vært anvendt 2 mann i gruben og 1 i dagen. Der er til disse utbetalt i lønn kr. 4 482.30 i kontanter og kr. 548.45 i naturalydelse.

I året 1926 er der fra lensmennene innkommet 18 anmeldelser. Der er utstedt 38 mutingsbrev og 292 fristbevilinger.

Hordaland Fylke.

13. A/S Stordø Kisgruber, Lillebø Gruber. Produksjonsdriften har vært i gang i to skift fra årets begynnelse til 24 april middag, da den blev innstillet på grunn av streik til 14 juni, — og med ett skift fra 14 juni til 19 juni middag, og senere med to skift til 23 desember aften.

Ved administrasjonen har vært ansatt 41 funksjonærer som har oppebåret en lønn av kr. 271 310.00. Der har gjennomsnittlig vært anvendt 227 arbeidere, og der er til disse utbetalt i alt kr. 818 962.00.

Ved grubedriften er anvendt 13 elektriske motorer med 538 effektive HK. Ved opberedningen er anvendt 9 elektriske motorer med 403 effektive HK, og ved øvrige arbeider 17 elektriske motorer med 154.3 effektive HK.

Nedennevnte mutinger har vært i uavbrutt drift med undtagelse av den tid driften var innstillet på grunn av streik:

Høgåsen Grube	Utmålsnr. 32	Sadalen III	Utmålsnr. 20
Rød-klev "	— 34	Tømra I	— 22
Juahullet	— 7	Tømra II	— 21
Sadalen parallell.	— 18	Tømra III	— 23
Sadalen	— 19	Bjørnevad	— 28
Sadalen II	— 17	Bjørnevad II	— 27

Åpningsarbeidene har vesentlig vært konsentrert på 3dje såle. Feltorten Sadalen blev drevet nordover til profil 555 N., og dessuten blev der drevet en del stigorter. Tverrslaget mot Træshaug-gangen blev drevet innpå gangen, og denne opfaret med feltort i ca. 100 meters lengde. Fra Træshaugen blev tverrslaget fortsatt videre i 135 m. lengde mot Løhauggangen.

I Høgåsen blev der vesentlig drevet stigorter. Bjørnevad-gangen blev opfaret i 200 l/m lengde, og der blev drevet de nødvendige stigorter for strosse-driften.

Sjakten blev utvidet og utbygget til 40 meter under 3dje såle.

Strossedriften har dette år vært drevet i Sadalen og Høgåsen 2nen såle, og Sadalen, Høgåsen og Bjørnevad 3dje såle.

Av åpningsarbeider (feltorter, stigorter og tverrslag) blev der i året 1926 drevet 1 712.6 l/m, hvorved blev utbrutt 8 965 m.³

Herav blev utfordret	19 402.0 tonn råkis, 8 260.2 „ rent berg.
--------------------------------	--

tilsammen	27 622.2 tonn gods.
-----------	---------------------

I strosser blev utbrutt	51 916.0 m. ³
Fra strosser blev fordret	155 724.2 tonn råkis og 1 334.5 „ rent berg,

tilsammen	157 058.7 tonn gods.
-----------	----------------------

Der blev i alt brutt.	60 881.0 m. ³
og utfordret	175 126.2 tonn råkis og 9 594.7 „ rent berg.

I alt	184 720.9 tonn gods.
-------	----------------------

Dessuten blev der i sjakten utsprengt 45 m.³ og opheist 718.4 tonn berg, som var lagret fra tidligere arbeider.

Ved skeidningen behandledes 175 126.2 tonn råkis, hvorav utbragtes:

22 054.3 tonn eksportkis	à 40.55 pct. S.
115 283.1 „ vaskegods.	„ 22.70 „ „
37 788.8 „ unyttig berg.	„ 3.35 „ „

Ved opberedningen påsattes 115 283.1 tonn vaskegods, hvorav blev utbragt 49 504.1 tonn vasket finkis à 38.85 pct. S.

14. Interessentskapet K. N. R. 1926 Avdeling Hosanger Bysheim.

Driften har vært innstillet i 1926, men der har vært beskjeftiget fra 1 til 3 arbeidere med vedlikeholds- og reparasjonsarbeider. Der har til disse vært utbetalt i alt kr. 1 294.25. En funksjonær har vært ansatt ved selskapet, og der er til denne utbetalt kr. 2 700.00.

15. Det norske Zinkkompani A/S, Eitheim pr. Bergen.

Prøvedriften basert på fremstilling av sink og bly har vært holdt i gang hele året med et gjennomsnittsbelegg på 86.5 mann med en totallønn av kr. 418 793.37. 25 funksjonærer har vært ansatt, og der er til disse utbetalt i lønn kr. 200 000.00 i kontanter og kr. 20 000.00 i naturalydelse.

Ved hyttedriften er behandlet 4 385 549 kg. sinkmalm med ca. 43 pct. Zn og 2 pct. Pb. Det hele råprodukt er malm fra Spania,

Der er utvunnet 1 571 597 kg. sink og 202 438 kg. råsink med 95.08 Zn, samt 86 955 kg. bly.

Til smeltningen forbrukes 932 tonn antracitkull og 13 580 100 KW. timer.

16. Skaftun Kalkstensbrudd.

Skaftun Kalkstensbrudd tilhører A/S Odda Smelteverk, Odda, og ligger i Buvik herred.

Driften har pågått uavbrutt gjennom hele året, og der har gjennomsnittlig vært beskjeftiget 42.75 mann; der er til disse utbetalt i lønn i alt kr. 156 111.00. Der har vært ansatt 2 funksjonærer, og der er til disse utbetalt 10 710.00.

Ved brytningen og utvinningen anvendtes 1 elektrisk motor med 80 HK. Til transporten anvendtes 1 bensinlokomotiv med 15 HK.

Opgave over utførte arbeider:

Arbeidets art.	Antall timeverk.	Utbrutt m ³	Utvunnet kalksten.
Brytning.	72 704	21 350 m. ³	52 561 tonn à 97.5 pct. = 51 247 tonn CaCo ₃ .
Fordring.	19 772		
Øvrige arbeider	4 200		
Opsyn.	600		
Tilsammen			
97 276			

Kalkgangen og kvaliteten har holdt sig uforandret.

I årets løp er skibet 52 671 tonn kalksten, hvorav skibet til egen fabrikk i Odda 40 503 tonn.

17. A/S Trengereidbergets Kalkstensfelt, Trengereid.

Driften har foregått hele året, og der har gjennomsnittlig vært beskjeftiget 21.5 mann, og til disse er utbetalt kr. 62 152.02 i lønn. Av funksjonærer har der gjennomsnittlig vært ansatt 1.3 mann, som har oppebåret kr. 5 275.00 i lønn.

I 1926 er uttatt i bruddene tilsammen ca. 7 620.³ fjell. Herav var ca. 7 220 m.³ anvendbar kalksten, og ca. 400 m.³ blev utskeidet som gråberg.

Dessuten er der ved renskning og opfaringsarbeider uttatt og borttransportert ca. 550 m.³ grus og gråberg.

I bruddene arbeidedes normalt med 8 mann pr. skift. Den øvrige betjening i forbindelse med bruddene er 2 taubanekjørere og 1 kompressorkjørere pr. skift, som funksjonær 1 skifteformann.

I året 1926 er der fra lensmennene innkommet 5 anmeldelser. Der er utstedt 1 mutingsbrev og 178 fristbevillinger.

I Vestlandske bergdistrikt er der således innkommet 61 anmeldelser og utstedt 43 mutingsbrev og 1 149 fristbevillinger.

Beretning om bergverksdriften i Trondhjemske bergdistrikt i året 1926.

(Avgitt av bergmester C. O. B. D a m m 27 juni 1927.)

Hedmark fylke.

1. Foldal Gruber i Foldal herred, tilhørende The Foldal Copper & Sulphur Co. Ltd., har vært i drift med et gjennomsnittlig arbeidertall av 212 mann. Der er utbetalt i arbeidslønn kr. 659 579.00. Der er utvunnet 39 662 tonn kobberholdig svovelkis. Der er utbrutt 17 624 m.³ fast fjell og fordret ut av gruben 49 524 tonn råmalm.

Angående grubedriften meddeles:

	Synker.	Orter og tverr- slag.	Strosser.		Synker.	Orter og tverr- slag.	Strosser.
Løpende m.	41	1 228	-	Arbeidstimer . . .	2 618	38 533	73 598
M. ³	227	5 345	12 052	Arbeidslønn . . .	5 180	70 427	123 923
Gangflate m. ² . .	-	-	4 949				

I strossearbeidet er innbefattet fordring, fylling og tørring.

Der er forbrukt 22 477 kg. sprengstoff og 5 410 kg. borstål. Der er fordret i stoller og sjakter 17 624 m.³ i 45 936 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 63 748.00. De gjenfylte rum utgjør 12 052 m.³. Der er pumpet ut 30 000 m.³ vann.

Ved skeidning er behandlet 49 524 tonn rågods og utbragt 39 662 tonn kis i 42 426 arbeidstimer med en lønn av kr. 45 141.

Sør-Trøndelag fylke.

2. Ved Røros Kobberverk foregikk drift i Kongens og Rødals gruber i årets 3 første måneder med gjennomsnittlig tilsammen 110 mann, senere i året gjennomsnittlig 26 mann. I årets 7 siste måneder var der drift i Storvarts grube med gjennomsnittlig 25 mann. Smeltehytten var i gang i årets 5 første måneder med gjennomsnittlig 71 mann. Der er i arbeidslønn betalt kr. 171 800.00.

Fra Kongens og Rødals gruber er utvunnet 521 tonn malm og 3 993 tonn kobberholdig svovelkis. I disse gruber er utbrutt 1 200 m.³ fast fjell og utfordret 4 607 tonn rågods. Fra Storvarts grube er utvunnet 80 tonn malm og ved flottasjon 38 tonn kobberholdig koncentrat. I denne grube er utbrutt 319 m.³ fast fjell og utfordret 908 tonn rågods.

I smeltehytten er smeltet 5 090 tonn malm og vunnet 192.5 tonn raffinert kobber.

Angående bedriften meddeles:

Kongens og Rødals gruber.

	Stoller.	Orter og tverr- slag.	Strosser.		Stoller.	Orter og tverr- slag.	Strosser.
Løpende m.	13	29	-	Arbeidstimer . . .	1 256	1 604	11 107
M. ³	51	116	1 033	Arbeidslønn . . .	1 549	1 956	10 201

Ved disse gruber er forbrukt 90 kg. borstål og 1 275 kg. sprengstoff. Der er fordret 1 200 m.³ i 12 027 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 10 823.00. Til forskjellig arbeide er medgått 10 087 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 8 438.00. I Kongens grube er pumpet ut ca. 120 000 m.³ vann og i Rødalen ca. 6 480 m.³. Til fylling er gjensatt 423 m.³ berg.

Ved skeidning er behandlet 4 607 tonn rågods og utbragt 521 tonn malm og 1 028 tonn stykkis i 5 660 arbeidstimer med en lønn av kr. 4 974.00. I vaskeriet er behandlet 8 997 tonn rågods og utbragt 2 838 tonn finkis og 127 tonn sollmalm i 28 657 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 26 143. I sistnevnte timer og lønn inngår knusning av 2 835 tonn stykkis.

Taubanen har vært i drift 624 timer og transportert 4 653 tonn gods. Der er anvendt ved den 7 826 arbeidstimer og betalt i arbeidslønn kr. 6 079.00.

Ved Storvarts grube er avbygget ved strosser 319 m.³ i 100 arbeidstimer med en lønn av kr. 1 638.00. Der er forbrukt 15 kg. borstål og 260 kg. sprengstoff. Der er fordret 319 m.³ i 2 921 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 2 017.00. Til forskjellig arbeide er medgått 3 998 timer med en arbeidslønn av kr. 2 933.00. I Gammel Storvarts grube er pumpet ut ca. 15 000 m.³ vann og i Ny Storvarts ca. 223 100 m.³.

Ved skeidning er behandlet 908 tonn rågods og utbragt 80 tonn malm i 457 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 299.00. Ved flottasjon er behandlet 487 tonn rågods og vunnet 38 tonn kobberholdig koncentrat i 27 130 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 20 074.00.

Taubanen har vært i drift 187 timer og transportert 235 tonn gods. Der er anvendt ved den 1 433 arbeidstimer og betalt i arbeidslønn kr. 892.00.

Ved smeltehytten er antallet av arbeidstimer 72 304 og den utbetalte arbeidslønn kr. 64 386.00.

3. Killingsdal Grube i Ålen herred, som er forpaktet av The Bede Metal & Chemical Co. Ltd., har, bortsett fra lockout i tiden 23 april til 11 juni, vært i drift hele året med et gjennomsnittlig arbeidertall av 78 mann. Der er utbetalt i arbeidslønn kr. 215 138.00. Der er utvunnet 23 280 tonn kobberholdig svovelkis, herav er fra gamle berghaller 4 124 tonn, hertil kommer 31 tonn sinkmalm. Der er utbrutt ca. 5 700 m.³ fast fjell og utfordret av gruben 20 000 tonn råkis. Der er drevet 11 m. sjakt, 31 m. synk og 40 m. orter. Der er forbrukt 775 kg. borstål og 2 500 kg. sprengstoff. Fra gruben blev fordret ca. 5 700 m.³ og fra berghaller ca. 2 000 m.³ Der er pumpet ut ca. 1 600 m.³ vann. Ved skeidning er behandlet ca. 25 000 tonn rågods og utbragt 23 311 tonn kis, som er blitt knust.

Taubanen var i drift ca. 1 500 timer, og der blev transportert 23 311 tonn kis.

Verket har i årets løp latt foreta forsøk for utvinning av sinken i den sinkrike kis.

4. Løkkens Verk i Meldal herred, tilhørende Orkla Grube-Aktiebolag, har, bortsett fra lockout i tiden 26 april til 11 juni, vært i drift med gjennomsnittlig 407 mann. I arbeidslønn er betalt kr. 1 687 095.00. Der er utbrutt 96 594 m.³ fast fjell og utvunnet 283 380 tonn kobberholdig svovelkis. Av gruben er utfordret 284 771 tonn råmalm og 12 059 tonn berg.

Angående grubedriften meddeles:

	Sjakter.	Stigorter.	Orter og tverrslag.	Avbygningsarbeider.	
				Orter og synker.	Strosser.
Løpende m.	17	234	913	59	-
M. ³	269	774	4 519	199	90 833
Arbeidstimer	3 085	7 113	29 023	1 687	74 281
Arbeidslønn	6 511	14 269	55 065	3 029	142 338

Der er forbrukt 45 364 kg. borstål og 72 500 kg. sprengstoff. Der er fordret 70 246 m.³ i 90 382 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 168 305.00. Til forskjellig arbeide er anvendt 228 658 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 418 304.00. Der er pumpet ut 130 000 m.³ vann. Ved skeidning er behandlet 285 872 tonn rågods og utbragt 283 380 tonn kis i 41 920 arbeids-

timer med en arbeidslønn av kr. 60 637.00. Ved tørrknusning er behandlet 283 380 tonn kis i 191 938 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr 350 486.

Nord Trøndelag fylke.

5. Fosdalens Gruber i Malm herred ved Steinkjer, tilhørende Fosdalens Bergverks-Aktieselskab, har med undtagelse av lockout i tiden 26 april til 11 juni vært i drift med gjennomsnittlig 120 mann. I arbeidslønn er betalt kr. 362 560.00. Der er utbrutt 27 403 m.³ fast fjell og fremstillet 47 799 tonn jernmalmslig (magnetitt) og 508 tonn svovelkisslig. Av gruben er utfordret 92 765 tonn rågods og 9 634 tonn berg.

Angående grubedriften meddeles:

	Sjakter.	Stoller.	Synker.	Orter og tverrslag.	Avbygningsarbeider.	
					Orter og synker.	Strosser.
Løpende m.	18	275	48	21	703	-
M. ³	111	1 693	489	86	2 813	22 210
Arbeidstimer	558	3 729	2 176	244	7 032	33 758
Arbeidslønn.	990	8 078	3 880	306	14 828	56 401

Der er forbrukt 6 319 kg. borstål og 31 062 kg. sprengstoff. Der er fordret 27 403 m.³ i 75 694 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 109 101.00. Til forskjellig arbeide er medgått 53 304 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 80 183.00. Ved grovseparering er behandlet 92 765 tonn rågods og utbragt 85 639 tonn operedningsmalm i 7 218 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 10 129. I operedningsverket er behandlet 85 639 tonn i 25 452 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 31 952.00.

På taubanen fra gruben til operedningsverket er transportert 85 639 tonn gods i 4 343 driftstimer. Arbeidstimerne ved banen var 14 294 og arbeidslønnen kr. 20 931.00. På nyanlegg er anvendt 15 559 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 25 775.00.

Møre fylke.

6. Ved Rødsand Gruber i Nesset herred, tilhørende A/S Rødsand Gruber, Oslo, er der gjennomsnittlig i 7 måneder drevet med 14 mann og i 2 måneder med 5 mann. I arbeidslønn er betalt kr. 16 631.00. Der er utbrutt 2 004 m.³ fast fjell, fremstillet 2 279 tonn jernmalmslig (magnetitt) og 598 tonn stykkmalm. I strosser er utdrevet 2 004 m.³ i 8 493 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 7 809.00. Der er forbrukt ca. 50 kg. borstål og 543 kg. sprengstoff. Der er fordret 1 702 m.³ i 1 269 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 910.00. Til forskjellig arbeide er medgått 70 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 49.00.

Ved skeidning behandledes 1 122 tonn rågods, som gav 598 tonn stykkmalm og 523 tonn separasjonsmalm. Der anvendtes 149 arbeidstimer og betales i arbeidslønn kr. 104.00.

Ved magnetisk separasjon behandledes 4 544 tonn gods i 3 702 arbeidstimer med en arbeidslønn av kr. 2 602.00.

Der er innkommet 46 anmeldelser, utstedt 54 mutingsbrev og gitt 1 856 fristbevillinger, hvorav 239 til Staten.

Beretning om driften i Nordlandske bergdistrikt i året 1926.

(Avgitt av bergmester W. C. J. Rasmussen 6 juni 1927.)

Heller ikke det forløpne år har vært godt for distriktets bergverk. Lave salgspriser og høie produksjonsomkostninger har bevirket at bedriftene bare så vidt kunde holde det gående. Forrentning av aktiekapital eller avskrivninger har der ikke vært tale om. Imidlertid sporedes ved årets utgang en lysning mot det bedre. Således blev forsøksvis gjenoptatt drift av Bosmo gamle kisgrube og undersøkelsesarbeider igangsatt i Ranens Bly- og Sølvverks gruber. De betydelige feltspatforekomster i Tysfjord kom på nye hender og tør gå en bedre fremtid i møte. Nedenstående opgaver er hentet fra de offisielle statistiske skjemaer.

I. Jernmalm.

1. Melø Grube på Meløyvær i Bjarkøy herred eies av A/S Nordiske Grubekompani, Oslo. Avtagende grubedrift. Ved slutningen av året blev gruben nedlagt. Det gjennomsnittlige belegg var 6 mann. I arbeidslønn utbetalles kr. 29 806.75.

Under opfaringsarbeider er opført 35.3 m. synk og 40.7 m. ort, svarende til 374.6 kubikkmeter. Avbygget blev 572.4 kubikkmeter. I alt blev utbrutt 947 kubikkmeter og utfordret 3 008 tonn rågods.

Ved skeidning og nogen separasjon utbragtes 964 tonn malm, holdende 51.57 pct. Fe, 0.493 pct. S og antagelig 0.015 pct. P. Dessuten fremkom 220 tonn verdiløs kismalm.

Av gruben blev oppumpet 26 000 kubikkmeter vann.

Ingen skibning fant sted. På lager: 26 075 tonn jernmalm.

2. Dunderland Iron Ore Company Ltd., Nord-Rana herred, har hatt i gang vedlikeholdsarbeider.

Det gjennomsnittlige belegg var 26 mann. I arbeidslønn utbetalles kr. 100 750.59.

II. Kobber- og svovelkis.

3. Bjørkåsen Gruber i Ballangen herred eies av A/S Bjørkaasen Gruber, Oslo.

Det gjennomsnittlige belegg var 188 mann. I arbeidslønn utbetalles kr. 648 607.00.

Der blev ikke foretatt undersøkelsesarbeider i dagen.

Under forberedende arbeider er opført 77.35 m. sjakt (rullsjakt) svarende til 464 kubikkmeter.

Under opfaringsarbeider er opført 167.6 m. ort, svarende til 2 492 kubikkmeter. Ingen av hovedfeltortene er forlenget. På Tromsøsålen blev tilveiebragt forbindelse mellom heng- og ligg-gangen. Et tverrslag mot det liggende har åpnet forbindelse med Olavsjakten. Mot Nordland såle blev påslått synk.

Under avbygning er opført 1 345 m. subort (omtrent utelukkende vedkommende Finnmark-etasje), svarende til 4 728 kubikkmeter, og utstrosset 30 408 kubikkmeter. Også dette år foregikk all avbygning over grunnstollen.

I alt blev utbrutt 38 092 kubikkmeter og utfordret av gruben 126 997 tonn rågods, holdende ca. 29.96 pct. S.

Av rågodset blev efter forutgående grovknusning utskedet 3 371 tonn gråberg. Resten, 123 626 tonn, holdende 0.41 pct. Cu og 30.77 pct. S, blev

påsatt vaskeriet. Der utbragtes 66 400 tonn vasket finkis à 0.39 pct. Cu og 47.28 pct. S.

De gjenstående arbeider på sjaktanlegget i dagen blev avsluttet og grubeheisene tatt i bruk.

Elektrisk lokomotivdrift blev etablert på Finnmarken såle og forberedt igangsatt på Tromsø såle.

Generatorenes samlede ydeevne 2 000 K.W.A.
 Toppbelastning i året 2 050 K.W.A.
 Cos Fi 0.9.
 Produserte kilowattimer 8 618 200.
 Til motordrift medgikk 40 pct.
 „ oparmning — 56 „
 „ belysning — 4 „

Der blev utskibet 56 426 tonn, hvorav til innenlandsk bruk 8 788 tonn.

4. Sulitelma Aktiebolags Gruber eies av Sulitelma Aktiebolag, Stockholm.

Det gjennomsnittlige belegg var 847 mann. I arbeidslønn utbetalt kr. 3 413 891.52

I drift var Ny-Sulitelma med Holmsen-Gudrun, Giken, Sagmo og Jakobsbakken (Nils, Lovisa) gruber.

Under forberedende arbeider er opført 109.5 m. stoll, svarende til 767 kubikkmeter.

Under opfaringsarbeider angis 115.5 m. synk og 1 645 m. ort, svarende til 11 737 kubikkmeter.

Under avbygning står opført 867 m. ort, svarende til 5 913 kubikkmeter, og som utstrosset 62 770 kubikkmeter.

I alt blev utbrutt 81 187 kubikkmeter.

Ny-Sulitelma. Synken fra Giken-Sulitelmastollen blev neddrevet 8.2 m. til totalengde 157.7 m.

Giken. Hovedsynken blev ikke fortsatt, idet man fikk sikkerhet for at malmen tar et vestligere forløp mot dypet enn tidligere antatt. Feltorten til venstre i grunnstollens nivå blev drevet 131 m. til totalengde 375 m. Feltorten til høire blev drevet 81 m. til totalengde 285 m. Tilsammenlagt feltortengde 660 m. For på hensigtsmessig måte å kunne forfølge malmen mot dypet har man bestemt sig for å gå ned med en ny hovedsynk fra et punkt beliggende ca. 230 m. inne i grunnstollens venstre feltort. Som forberedende arbeide i dette øiemed blev grunnstollens vestre gren fortsatt med 109.5 m. til gjennomslag med feltorten på dette sted. Grunnstollens totalengde når derved 1 490 m.

Sagmo. Hovedsynken blev neddrevet 107.3 m. til totalengde 547.7 m. Jakobsbakken.

a) Nils. Ingen avsynkning mot dypet.

4. tverrbane: Ingen drift. Totalengde 490 m. (revidert mål).

5. — : Feltort mot syd blev drevet 16 m. til totalengde 63 m. Sålens totalengde 321 m. (revidert mål).

6. — : Ingen drift. Totalengde 288 m. (revidert mål).

Tverrbane blev delvis utstrosset for å gi plass for maskinell fordringsanordning. Sålene blev avsenket, med fall mot den nye hovedfordringssynk. Denne blev på det nærmeste ferdig og heisemaskineriet montert.

b) Lovisa. Synken blev ikke fortsatt.

På grunn av de store anleggsarbeider i Nilsgruben, og som nettop vedkom fordringen, måtte en forholdsvis stor del av produksjonen fra dette grube-kompleks skaffes fra Lovisa, hvor derfor opfaringen kun holdt skritt med avbygningen.

Centralopberedningen på Sandnes omfatter skeidning, tørrknusning, opberedning ved vaskning og flottasjon.

Av grubene blev utfordret og påsatt opberedningen 243 000 tonn rågods, holdende 2.15 pct. Cu og 25.73 pct. S. Der utbragtes:

2 980 tonn kobbermalm.	63 300 tonn vasket finkis.
50 430 „ stykkiss og grus	15 490 „ concentrat.

1 januar sattes i gang den nye kraftstasjon ved Gjertruddammen.

Generatorenes samlede ydeevne 5 900 K.W.A.

Toppbelastning i året 2 953 K.W.A.

Cos Fi 0.898.

Produserte kilowattimer 12 070 951:

Til motordrift medgikk 50 pct.

„ opvarmning 41 „

„ lys 10 „

Til eksportplassen på Finneid blev sendt 137 219 tonn malm og kis. Der blev skibet 130 283 tonn malm og kis, hvorav til innenlandske fabrikker 21 337 tonn.

5. Bossmo og Malmhaug Gruber i Nord-Rana herred eies av Norske Svovelkisgruber A/S i likvidasjon, Bergen.

Bossmo grube blev bortforpaktet til et interessentskap og satt i drift i november måned. Belegget var 85 mann. I arbeidslønn utbetaltes kr. 25 674.87.

Hovedvekten blev lagt på å sette det gjennom årrekker nedlagte verk i driftsmessig stand.

Under opfarringsarbeider er opført 2.8 m. synk og 7.4 m. ort, svarende til 34 kubikkmeter. Utstrosset blev 811.5 kubikkmeter. I alt blev utbrutt 845.5 kubikkmeter. Av gruben blev utfordret 2 629 tonn rågods.

Av rågodset blev efter forutgående grovskeidning påsatt vaskeriet 2 503 tonn rågods, holdende ca. 17.49 pct. S. Herav blev utbragt 850 tonn vasket finkis à 49 pct. S og antagelig 0.4 pct. Cu.

Der blev utskibet 450 tonn.

Malmhaug grube var ikke i drift.

III. Sinkmalm.

6. Mofjeldets Gruber i Nord-Rana herred eies av Ranens Bly- og Sølvverk, Oslo.

I grubene, som har vært nedlagt i en årrekke, blev undersøkelsesdrift igangsatt ved Bergverkselskapet Nord-Norge A/S.

Der blev beskjeftiget 14 mann i årets siste kvartal. I arbeidslønn utbetaltes kr. 8 391.50.

Elektrisk kraft blev leiet av Mo Elektricitetsverk og fornødent maskineri for maskinboring montert.

Som undersøkelsesarbeide blev drevet 74.25 m. ort, svarende til 288.28 kubikkmeter. Det vedkommer fornemlig en slepende feltort mot øst fra Oscars grube av.

Av gruben blev utfordret 200 tonn rågods, bestående av sink- og blymalm. Gjennemsnittsanalyser mangler.

IV. Feltspat.

7. Drag og Hundholmen Feltspatbrudd i Tysfjord herred eies av Harald Stange & Co. A/S, Oslo.

Drift pågikk i 2 måneder med 90 mann. I arbeidslønn utbetaltes kr. 37 472.08. Der utbragtes 3 000 tonn feltspat og 256.3 tonn kvarts.

V. Kalksten, skifer og kvarts.

8. Cementfabrikken i Tysfjord herred eies av Nordland Portland Cementfabrik A/S, Kjøpsvik.

Normal drift i bruddene gjennom 7 måneder med 44 mann. I arbeidslønn utbetaltes kr. 70 200.00.

Der blev utbrutt 14 590 kubikkmeter, som gav:

32 470	tonn kalksten.
2 710	” skifer.
1 300	” kvarts.

Fra lensmennene innkam 211 anmeldelser. Der blev utstedt 65 mutinger og meddelt 3 787 fristbevillinger (ekskl. 241 vedkommende Statens anvisninger).

Beretning om bergverksdriften i Finnmarkens bergdistrikt i året 1926.

(Avgitt av bergmester G. Henriksen 27 juni 1927).

1. Ved Sør-Varanger-Verket har der i 1926 vært en innskrenket drift for konkursboets regning, hvorved der er produsert 135 000 tonn slig, 60 000 tonn briketter og 37 000 tonn sinter.

Gjennomsnittsverdien for året fob Kirkenes utgjør:

For slig	kr. 13.30 pr. tonn
” briketter	” 24.85 ” ”
” sinter	” 23.20 ” ”

Sligen holdt gjennomsnittlig 67.65 pct. jern.

Gjennomsnittsgelalten av briketter og sinter dreiet sig om 65 pct. jern.

Arbeidernes antall utgjorde for året gjennomsnittlig 242 mann.

2. Ved Porså Kobbergruber i Kvalsund herred, som eies av aktieselskapet „Porså“, Gamlehaugen, Fjøsanger ved Bergen, dreves med 70 mann i januar og februar, hvorved produsertes 157 tonn flottasjonskoncentrat à 22.4 pct. kobber. Flottasjonsanlegget med nedre taubanestasjon nedbrente i midten av februar, hvorved produksjonsdriften stoppet. Senere var gjennomsnittlig 21 mann beskjeftiget, vesentlig ved undersøkelsesarbeide i gruben. Fra 14 februar til 1 juli holdtes grubene lens uten brytningsarbeide. Fra juni begynte i Gréville Grube senkning av hovedsjakten. Denne nedsenkedes ytterligere 31 meter, så at dens bunn nu anstår 105 meter under dagen.

3. Bachkes Grube pr. Neverfjord er pumpet lens, og diamantboring foregår fra dagen, nordvest for sjakten.

Til embedet er fra lensmennene i årets løp innkommet 8 anmeldelser. Der er meddelt 1 517 fristbevillinger, hvorav 31 til Staten. I stempelavgift er innkommet 22 510 kroner.

Register til bergmestrenes beretninger 1926.

	Side		Side
Bachkes Grube	30	Langø Jerngruber	16
Bamle apatitgruber	16	Lillebø Gruber	21
Bamle Nikkelkompani	16	Lindvigkollen Rutilgrube	16
Bjørkåsen Gruber	27	Løkkens Verk	25
Bossmo og Malmhaug Gruber	29		
		Mofjeldets Gruber	29
Dale Malmfelter	16	Melø Grube	27
Dalen Molybdængruber	16		
Dalen Portland Cementfabriks Kalk-		Nordland Portland Cementfabr.s Kalk-	
stensbrudd, A/S	17	brudd	30
Det norske Zinkkompagni, A/S	22	Norsk Magnesitindustri	16
Drag og Hundholmen Feltspatbrudd	30	Nye Dalen Molybdængruber	16
Dunderland Iron Ore Co. Ltd.	27	Ny-Sulitelma Grube	28
		Næs Mineralmølle	17
Evje Nikkelverk	18		
		Porsa Kobbergruber	30
Fensgrubene	15		
Flaten Kalkstensbrudd	17	Ringerikes Nikkelverk.	15
Flåt Gruber	18	Rødals Grube	24
Foldal Gruber	23	Rødklev Grube.	19
Fosdalen Gruber	26	Rødsand Gruber	26
Fæø Gruber	21	Røros Kobberverk	24
Giken Grube.	28	Sagmo Grube	28
Glomsrudkollen Zinkgruber	15	Skaftun Kalkstensbrudd	23
Gursli Molybdæn Co., A/S	21	A/S Skiensfjordens Kalkbrudd	17
		A/S Stordø Kisgruber	21
Hadelands Bergverk	15	Storvarts Grube	24
Hovin Kobberverk	16	Sulitelma Gruber.	28
		A/S Syd-Varanger	30
Jøssingfjord Smelteverk.	21	Søftestad Gruber	16
Jakobsbakken Gruber.	28		
		Tinfoss Jernverk	16
A/S Kalksten.	17	A/S Titania	19
Killingdal Grube	25	A/S Trengereidbergets Kalkstensfelt	23
Kirkenes.	30	Tråg Mines Ltd.	16
Klodeborg Gruber	17		
A.S Knaben Molybdængruber	18	Ulefoss elektriske Masovn	16
K. N. R. 1926 avd. Evje	18		
K. N. R. 1926 avd. Hosanger	22	Valdres Skiferbrudd	16
K. N. R. 1926 avd. Kr.sand S.	19	A/S Vigsnes Kobberverk	19
Kongens Grube	24		
Kongsberg Sølvverk	15	Østlandske Steneksport	16
A/S Kvina Gruber	19	Åmdals Kobberverk	16

Rekke VII og VIII.

Trykt 1926:

- Nr. 186. Norges handel 1924. (*Commerce.*)
- 187. Skolevesenets tilstand 1923. (*Instruction publique.*)
- 188. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1922. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 189. Norges jernbaner 1924—25. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 190. Norges telegrafvesen 1924/25. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 191. Sjømannsforsikringen 1923. Fiskerforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 192. Kommunevalgene 1925. (*Élections en 1925 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 193. Forsikringsselskaper 1924. (*Sociétés d'assurances.*)
- 194. Norges industri 1924. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 195. Ulykkesforsikringen 1923. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 196. Alkoholstatistikk 1924—1925. (*Statistique de l'alcool.*)
- 197. Norges postvesen 1925. (*Statistique postale.*)
- 198. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1926/27. (*Finances de l'Etat.*)
- 199. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1925—26. (*Salaires des ouvriers agricoles en 1925—1926.*)
- 200. Folkemengdens bevegelse 1923. (*Mouvement de la population.*)

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Trykt 1926:

- Nr. 1. Fattigvesenet 1922, 1923 og 1924. (*Assistance publique.*)
- 2. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1925. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1925.*)
- 3. Norges bergverksdrift 1925. (*Mines et usines.*)
- 4. Norges kommunale finanser 1923/24. (*Finances des communes.*)
- 5. Norges sparebanker 1925. (*Caisses d'épargne.*)
- 6. Folkemengdens bevegelse 1911—1920. Hovedoversikt. (*Aperçu général du mouvement de la population en Norvège pendant les années 1911—1920.*)
- 7. Norges handel 1925. (*Commerce.*)
- 8. Norges fiskerier 1924. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 9. Sykeforsikringen 1925. (*Assurance-maladie.*)
- 10. Skiftevesenet samt Overformynderiene 1923 og 1924. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)

Trykt 1927:

- 11. Norges Brandkasse 1923—1925. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 12. Lønninger 1925—1926. (*Gages et salaires.*)
- 13. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1923. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 14. Forbudsavstemningen 18 oktober 1926. (*Plébiscite du 18 octobre 1926 de la prohibition des spiritueux.*)
- 15. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1927/28. (*Finances de l'État.*)
- 16. Det civile veterinærvesen 1924. (*Service vétérinaire civil.*)
- 17. Sinnssykeasylenes virksomhet 1925. (*Hospices d'aliénés.*)
- 18. Skolevesenets tilstand 1924—1925. (*Instruction publique.*)
- 19. Norges jernbaner 1925—26. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 20. De spedalske i Norge 1921—1925. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1921—1925.*)

Rekke VIII.

Trykt 1927 (forts. suite):

- Nr. 21. Forsikringsselskaper 1925. (*Sociétés d'assurances.*)
- 22. Folkemengdens bevegelse 1924. (*Mouvement de la population.*)
- 23. Sjømannsforsikringen 1924. Fiskeriforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 24. Norges industri 1925. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 25. Fagskolestatistikk 1923/24—1925/26. (*Écoles professionnelles.*)
- 26. Ulykkesforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 27. Norges postvesen 1926. (*Statistique postale.*)
- 28. Landbruksareal og husdyrhold 1926. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1926. Recensement représentatif.*)
- 29. Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1924. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 30. Norges skibsfart 1925. (*Navigation.*)
- 31. Meieribruket i Norge 1925. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1925.*)
- 32. Norges telegrafvesen 1925—1926. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 33. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1926—1927. (*Salaires des ouvriers agricoles 1926—1927.*)
- 34. Skogbruksstilling for Norge. (*Recensement de sylviculture.*)
- 35. Norges bergverksdrift 1926. (*Mines et usines.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 46de årgang 1926 og 1927.

Oslo 1927. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)

Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 44de bind 1926. Oslo 1926.

(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)

Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1926. Fjortende bind. Oslo 1927.

(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1926. Quatorzième année.*)

Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920.

Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)

Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.

(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av „Norges handel“, årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

22 august 1927.